



Väylävirasto  
Trafikledsverket

Väyläviraston julkaisuja  
54/2022

**LIITE 5**

**RATAHANKEALUEEN ARKEOLOGINEN  
INVENTOINTI 26.–28.8.2021.**

Museovirasto, 2021.

Lahdenperä–Jämsä-ratayhteyden YVA  
Ympäristövaikutusten arviointiselostus



INVENTOINTIRAPORTTI

JÄMSÄ

Lahdenperä-Jämsä

Ratahankealueen arkeologinen inventointi 26.-28.8.2021



**Museovirasto**

ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT  
TUIJA VÄISÄNEN

## Tiivistelmä

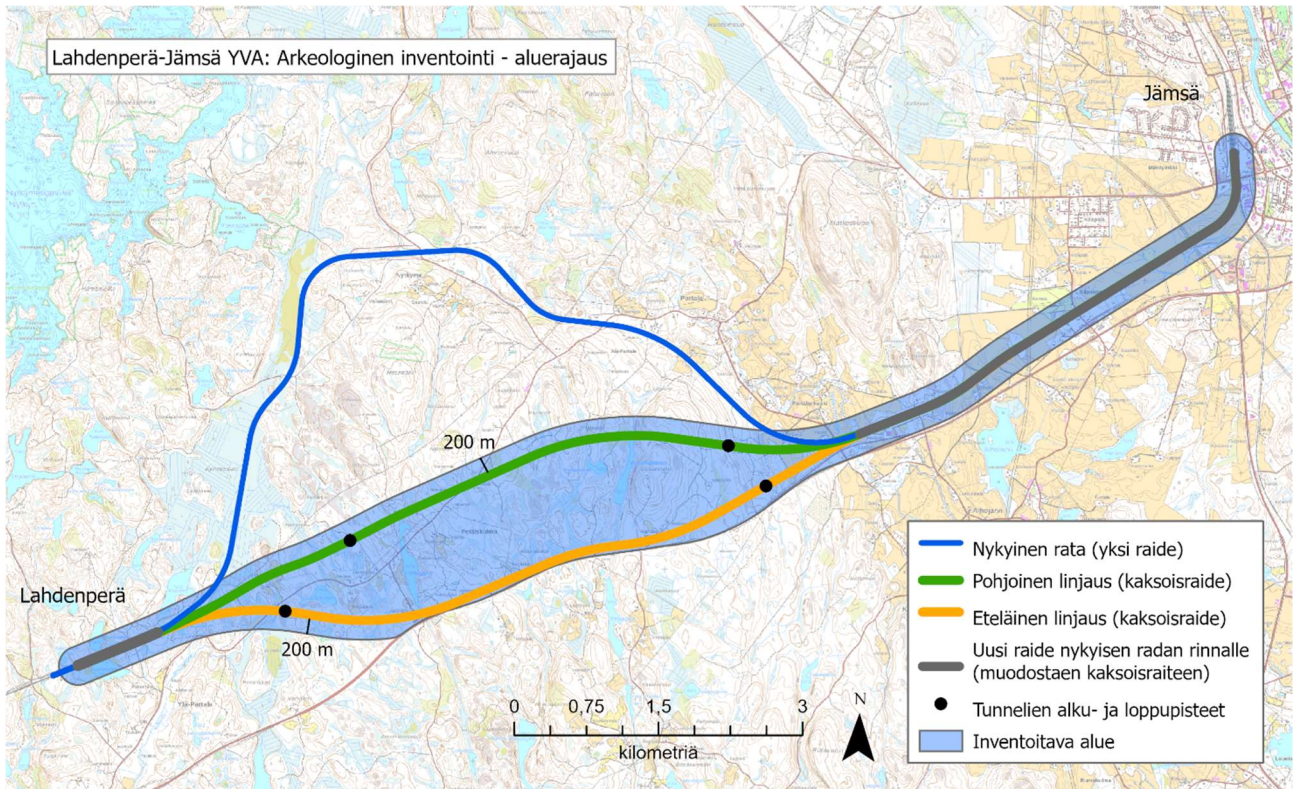
Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut inventoi Jämsän Lahdenperä-Jämsä välin ratahankealuetta 26.-28.7.2021. Työn tilaaja oli Sitowise ja se liittyi alueelle suunniteltuun kaksoisraidehankkeeseen. Inventointialue on vaihtelevassa maastossa taajama-alueen reunamilta metsä- ja maaseutu ympäristöön. Inventointialueen pituus oli noin 13 kilometriä ja inventointialueen leveys vaihteli 400 metristä noin 1,4 kilometriin.

Inventointialueella sijaitsevia muutamia ennalta tunnettuja kohteita joiden tila tarkastettiin: kivikautiset asuinpaikat ja löytöpaikat Könkkölä 1 -7 sekä rautakautinen löytöpaikka Paviljonki ja aivan aluerajauksen tuntumassa rautakautinen löytöpaikka Anttila. Historiallisen ajan kohteita alueelta ei ollut ennalta muinaisjäännösrekisterissä. Alueen esihistoriallinen potentiaali on Könkkölän ympäristöä lukuun ottamatta melko pientä. Alueelta löydettiin yksi kvartsi-iskos Mörkölästä, johon määriteltiin löytöpaikka, yksi historiallisen ajan muinaisjäännöskohteeksi ehdotettu kohde Kaukiala Mörkölä, 14 muuta kulttuuriperintökohdetta sekä 2 muuta kohdetta 1900-luvulta.

## Sisällys

Arkisto- ja rekisteritiedot .....	4
1. Johdanto .....	5
2. Ympäristö ja alueen historia .....	6
3. Kenttätyöt.....	8
3.1 Inventoinnin kulku.....	8
3.2 Havainnot.....	9
Lähteet .....	11
Kuvaluettelo .....	12
Kohteet .....	16
Kohdekuvaukset .....	17

Kannen kuva: AKDG6935:86. Jämsä Matonen. Työkuva. Heli Lehto inventointialueen länsiosassa. Kuvaaja Tuija Väisänen



## Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta: Jämsä  
Tutkimuskohde: Lahdenperä-Jämsä ratahanke  
Tilaaaja: Sitowise  
Kenttätyöaika: 26.-28.7.2021  
Tutkimuksen laatu: Inventointi  
Tutkimuksen laajuus: Tarkastelualue noin 9,5 km<sup>2</sup>  
Tutkimuslaitos: Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut  
Kenttäyöntekijät: FM Tuija Väisänen ja FM Heli Lehto  
Tutkimuslupa: -  
Löydöt: KM43298, diarioitu 4.10.2021  
Digitaalikuvat: AKDG6935:1-86

### Aikaisemmat tutkimukset:

Vesa Laulumaa: Jämsän taajamaosayleiskaava-alueen laajennusosan arkeologinen inventointi 12.–20.6.2017. ARKE/Museovirasto  
Vesa Laulumaa: Jämsä. Taajaman osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 2015–2016. ARKE/Museovirasto  
Timo Jussila: Jämsä Könkkölän asemakaavoitettavan alueen itäosan muinaisjäännösinventointi 2009. Mikroliitti Oy.  
Timo Jussila ja Hannu Poutiainen: Jämsä Könkkölän asemakaavoitettavan alueen länsiosan muinaisjäännösinventointi 2009. Mikroliitti Oy.  
Timo Jussila: Jämsän ja Jämsänkosken kaupunkien muinaisjäännösinventointi 1994. Mikroliitti Oy.  
Kaarlo Katiskoski 1994 Inventointi. MV/AO  
Kerttu Itkonen: Kertomus Jämsän pitäjän kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnista kesällä 1962. Muinaistieteellinen toimikunta.

## 1. Johdanto

Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut inventoi ratahankealuetta Jämsässä Lahdenperän rautatieliikennepaikan ja Jämsä rautatieaseman välisellä alueella. Toimeksianto liittyi Lahdenperä-Jämsä ratahankkeen raitteen oikaisun ja kaksoisraiteen suunnitteluun. Inventointialue oli ennalta rajattu suunniteltujen ratalinjausvaihtoehtojen mukaan. Työn tilasi Sitowise. Alueelta tunnettiin ennestään kaksi kivikautista asuinpaikkaa Könkkölä 1 (mj. rek. 11000034380) ja Könkkölä 2 (mj.rek. 1000034381) sekä rautakautinen irtolöytöpaikka Paviljonki (mj.rek. 1000038197). Aivan alueen tuntumassa oli myös rautakautinen löytöpaikka Anttila (mj.rek. 1000004370) ja irtolöytöpaikat Könkkölä 3 (mj.rek. 1000034382) ja Könkkölä 4 (mj.rek. 1000034383). Inventointialueen koillispääty oli inventoitu joitakin vuosia aiemmin (Vesa Laulumaa/Arkeologiset kenttäpalvelut 2015–2016, 2017). Könkkölän alue oli inventoitu erikseen vuonna 2009 (Timo Jussila ja Timo Jussila & Hannu Poutanen/Mikroliitti Oy 2009 a ja b).

Inventoinnista vastasivat tutkija FM Tuija Väisänen ja apulaistutkija FM Heli Lehto. Inventointiajankohta oli kesäinen ja kuuma. Raportointivaiheessa FM Heli Lehto on laatinut karttakuvat ja Tuija Väisänen on luettellonut valokuvat ja koostanut raportin. Jälkityöt on tehty etätyöpisteissä.

Lohjalla 29.10.2021



Tuija Väisänen

## 2. Ympäristö ja alueen historia

Inventoitava alue sijaitsee Jämsän kaupungin eteläosassa keskustaajaman länsiosassa ja sen lounaispuolella. Alue rajautui koillisessa Jämsän rautatieasemaan ja lounaassa Lahdenperän rautatieliikennepaikkaan. Inventointialue kattoi molemmissa päädyissä 200 metriä leveän kaistaleen radan molemmin puolin ja keskialueella suunniteltujen ratalinjausten välisen alueen sekä 200 metriä niiden ulkopuolelle lukuun ottamatta kohtaa, jossa rata kulkee 200 metriä lähempänä valtatie 9:ää. Valtatie 9 rajaa inventointialueen niissä kohdin, joissa eteläinen ratalinjaus tulee 200 metriä lähemmäs valtatieä.

Inventointialueen koillispää Jämsän keskustan tuntumassa käsittää pientaloaluetta ja liike- sekä teollisuuskiinteistöjä. Inventointialueen koillisin 6 kilometriä keskusta-alueen ulkopuolella kulkee maaseutumaisessa ympäristössä peltoalueiden halki. Loput noin 8 km kulkee pääasiassa metsäalueella, jossa on kuitenkin myös kyläasutusta ja pieniä peltoalueita. Peltoalueella korkeudet ovat noin 75-110 m mpy, kun taas metsäalueella suurin osa alueesta on 160-190 m mpy. Sekä koillis- että lounaispäässä on hieman matalampaa 120-140 m mpy. Alueen korkein kohta on Virstavuori, joka kohoaa 220 m mpy korkeuteen. Alueella on muutamia jokia ja puroja sekä joitakin pieniä järviä ja lampia. Alueen maaperä on peltoalueella pääasiassa hiesua ja hietaa. metsäalueella maaperä on valtaosaltaan hiekkamoreenia ja kalliomaata. Hiekka-alueita inventointialueella ei juuri sijaitse (GTK Maankamara).

Jämsän alueen vesistöhistoria liittyy Itämeren ja Päijänteen historiaan. Keski-Suomen vapauduttua jäätä jääkauden jälkeen, nykyinen Päijänne oli ensin osa Yoldiamereksi kutsuttua Itämeren vaihetta, jota seurasi Ancyclusjärvi-vaihe. Maankohoamisen vaikutuksesta Päijänne kuroutui erilliseksi järvaltaaksi noin 6500 ennen ajanlaskun alkua (eaa). Alun perin Päijänteen vedet virtasivat pohjoiseen, Pohjanlahteen. Maankohoaminen pohjoisessa on kuitenkin nopeampaa kuin etelässä, tämän seurauksena eteläosa tulvi ja puhkaisi uuden lasku-uoman Salpausselkien läpi noin 4900 eaa. Nykyinen purkautumisreitti muodostui noin 1000 eaa Konniveden eteläpäähän. Jämsässä Ancyclusjärven korkein ranta on noin 125 m mpy. Muinais-Päijänteen korkein ranta taas on noin 98 m mpy.



AKDG6935:42. Jämsä Mörkölä 1. Kivikellari. Kuvattu idästä. Kuvaaja Heli Lehto.

Historiallisen ajan kartat inventointialueelta 1700-luvulta ovat varsin puutteellisia ja kartta-aineisto kattaa lähinnä Jämsän keskustaa lähimmän osan. Kartta aineistossa on esitetty jokivarren kyliä ja Jämsän eteläosan



asutusta tarkemmin. Vanhin kartta alueelta on Olaf Borgströmin geografinen kartta vuodelta 1751-52. Kartassa on esitetty joen tuntuman asutusta ja peltoalueita sekä eteläisen Jämsän asutusta teineen. Jotakuinkin sama alue on esitetty 1780-luvun kuninkaankartastossa (xviii). Myöhemmässä pitäjänkartassa ja maakuntakartassa tilanne pysyy samankaltaisena. Osittain tiedot asutetuista tiloista eivät mene yksiin pitäjänkartan ja Jämsän historian tietojen perusteella, vanan näyttäisi siltä, että joitakin tiloja puuttuu pitäjänkartalta. Inventoinnissa hyödynnettiin myös Maanmittauslaitoksen vanhoja peruskattoja 1960-luvulta alkaen.<sup>1</sup>



Ote kartasta Geographisk charta över Jämsä sochn. Olaf Borgström 1751-1752.



Ote Kuninkaankartaston karttalehdestä xviii.

<sup>1</sup> Geographisk charta över Jämsä sochn. Olaf Borgström 1751-1752; Kuninkaankartasto xviii; Pitäjänkartta: karttalehdet Jämsä 2144 06 ja Jämsä 2233 07 1842.

Alueen historiallisen ajan talot ja torpat ovat kuuluneet Könkkölän (Seppolan kylä) aluetta lukuun ottamatta Kauhkialan kylään (mj.rek. 1000028070). Itse pääkylä on sijainnut lähellä Jämsän nykyistä keskustaa ja jää juuri inventointialueen ulkopuolelle. Kylän alueella sijaitsee tällä hetkellä liikekiinteistöjä ja huoltoasemat, jotka ovat osittain tuhonnettu kylän aluetta. Kaukiala on ollut historiallisella ajalla Jämsän toiseksi suurin kylä ja siellä on ollut jo 1534 kuusi taloa. Varhaisvaiheissa kylän talot ovat Ojan mukaan yhtä lukuun ottamatta sijainneet pääkylässä. Vuonna 1539 talolistaan ilmestyy Eskola, joka on kylän varhaisista taloista ainoa, jonka nimeen löytyy viite inventointialueelta. Alueella sijaitsee Eskolanmäki, jonka alueella oli rakennusten perustusta ja viljelyröykkiöitä. Eskolan tiedetään jakautuneen kahtia 1755. Inventointialueella sijaitsee myös Mäkelä, joka mainitaan erotetun Savosta 1783 ja samasta tilasta Eevala 1802. 1730-luvulla Kauhkiala oli Juokslahden ja Muuramen kanssa Jämsän suurin kylä. Näissä kussakin oli 12 taloa. 1700-luvun loppupuolella ja 1800-luvun alkupuoliskolla tilat jakautuivat ja useita saman nimisiä tiloja syntyi kylän alueelle ja asutus laajeni inventointialueelle. Muun muassa Mäkelä ja Järvenpää esiintyvät talojen ja torppien luetteloissa useaan kertaan. Samana ajanjaksona perustettiin myös 5 uudistaloa. 1860-luvulla kylässä oli jo 30 taloa. 1700-luvun lopulta alkaen kylään syntyi myös lukuisia torppia. 1860 niitä oli 45 ja osa oli jo muuttunut uudistiloiksi. Kohdekuvausten tiedot tilojen vaiheista on poimittu Ojan tekstistä Suur-Jämsän Historia 1:stä. Myös asutuksen yleisluetteloa on käytetty apuna.<sup>2</sup>

Inventointialueen lounainen osa on aiemmin tutkimattomalla alueella. Vesa Laulumaan Jämsän taajamaosayleiskaava-alueen inventointi vuosilta 2015-2017 käsitti nyt inventoitavaa aluetta Jämsän rautatieasemalta Partalantiehen asti. Lisäksi Timo Jussilan ja Hannu Poutiaisen inventoinneissa vuodelta 2009 on selvitetty tarkemmin Könkkölän aluetta. Alueelta tunnetaan kaksi kivikautista asuinpaikkaa Könkkölä 1 (mj. rek. 11000034380) ja Könkkölä 2 (mj.rek. 1000034381) sekä rautakautinen irtolöytöpaikka Paviljonki (mj.rek. 1000038197). Aivan alueen tuntumassa oli myös rautakautinen löytöpaikka Anttila (mj.rek. 1000004370) ja irtolöytöpaikat Könkkölä 3 (mj.rek. 1000034382) ja Könkkölä 4 (mj.rek. 1000034383). Lisäksi Timo Jussilan ja Hannu Poutiaisen raportissa mainitaan kohteet Könkkölä 5–7, joita ei löydy muinaisjäännösrekisteristä. Nämä olivat kivikautisten asuinpaikkalöytöjen kohteita pellolla. Aiemmin Jämsän alueella ovat inventointeja suorittaneet Timo Jussila 1994, Kaarlo Katiskoski 1994 ja Kerttu Itkonen 1962. Näissä inventoinneissa ei havaittu kohteita nyt inventoidulta alueelta ja alueen pienen esihistoriallisen potentiaalin vuoksi alueella tuskin on liikuttu aivan Jämsän taajaman päätyä lukuun ottamatta.

### **3. Kenttätyöt**

#### **3.1 Inventoinnin kulku**

Inventoitava alue käytiin potentiaalisten kohteiden osalta läpi kävellen. Potentiaalisia kohteita etsiessä käytettiin LiDAR-korkeusmallia, josta ennen maastoon lähtemistä etsittiin ilmiöitä, jotka vaikuttaisivat ihmisen tekemiltä. Lisäksi käytiin läpi alueeseen liittyvää historiallista karttamateriaalia 1700-luvun kartoista viime vuosikymmenten peruskarttoihin. Näistä tarkasteltiin alueen vanhoja teitä, asutusta, mahdollisia rajamerkkejä ja mahdollisia autoituneita talonpaikkoja. Historiallisesta kartta-aineistosta tarkastettavia kohteita ei juuri löytynyt, mutta LiDAR-aineistossa erottui useita kuoppia ja kohoumia, joita tarkistettiin maastossa. Suurin osa näistä osoittautui vanhoiksi viljelyröykkiöiksi, jotka eivät enää sijainneet peltoalueella. Lisäksi tietoja alueen käytöstä on etsitty pitäjänhistoriasta ja asutuksen yleisluettelosta. Historiallisten tilojen osalta sijain-

---

<sup>2</sup> Suvanto 1954:90-170, Oja 1954:171-278, Gyllén 1995

nin määrittely on jossain määrin ollut haasteellista, sillä alueen tilat esiintyvät useilla eri nimillä ja varhaisemman kartta-aineiston ollessa puutteellista, niiden sijainti ei ole ollut yksiselitteistä.<sup>3</sup> Inventointialueella etenkin Ala- ja Ylä-Partalaan kuuluvia tiloja on myös nykykartoilla useita saman nimisiä, joten osassa kohteita määrittely perustuu maiseman ja ympäristön arviointiin.

Alueen korkeudet myös katsottiin läpi ennen maastokäyntiä mahdollisten potentiaalisten kivikautisten kohteiden varalta. Alueen korkeudet eivät kuitenkaan olleet kivikautisille kohteille potentiaalisia. Maastossa tarkastettiin tarkemmin suunniteltua kaksoisraiteen maanpäällistä linjausta sekä tunnelien vaihtoehtoisia suuaukkojen kohtia. Inventoitavalla tunnelien alueella pyrittiin maasto käymään kattavasti läpi. Alueella tarkastettiin ennen kaikkea esitöiden perusteella potentiaaliselta vaikuttaneita kohteita sekä kallioalueita.



AKDG6935:85. Jämsä, pohjoisen linjauksen läntinen tunnelin suuaukon alue. Kuvattu lounaasta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

Lisäksi inventointialueelta tarkastettiin tunnetut kohteet. Alueelle ei kaivettu koekuoppia yhtä lapionpistoa lukuun ottamatta. Havaitut rakenteet mitattiin pääsääntöisesti yhdellä pisteellä (keskikoordinaatti). Suuremmista rakenteista mitattiin niiden päädyt tai kulmat. Mittaukset tehtiin käyttäen Garmin Montana GPS-laitetta. Laitteen mittauksen tarkkuus on  $\pm 5$  m. Mittaukset on tehty käyttäen ETRS-TM35FIN-koordinaatistoa. Kohteet on alustavasti luokiteltu muinaisjäänöksiksi, muiksi kulttuuriperintökohteiksi ja löytöpaikoiksi. Kohteista kirjoitettiin sanallinen kuvaus ja lisäksi kohteen valokuvattiin digitaalikameralla. Kuvat on tallennettu MuseumPlus-kokoelmanhallintajärjestelmään numeroilla AKDG6935:1-86.

### 3.2 Havainnot

Inventointialueella tarkastettiin tunnetut kohteet Könkkölä (mj. rek. 11000034380) ja 2 (mj. rek. 1000034381) ja irtolöytöpaikat Könkkölä 3 (mj. rek. 1000034382) ja 4 (mj. rek. 1000034383) sekä inventointiraporttiin<sup>4</sup> merkityt kohteet Könkkölä 5-7, joita ei ole muinaisjäänösrekisterissä. Kaikki edellä mainitut kohteet sijaitsivat edelleen pellolla, joten kohteita ei kasvukauden keskellä tarkastettu lähemmin. Lisäksi tarkastettiin aivan alueen tuntumassa sijainnut rautakautinen löytöpaikka Anttila (mj. rek. 1000004370), joka niin ikään sijaitsi pellolla. Hieman kauempana tarkastettiin rautakautinen irtolöytöpaikka Paviljonki (mj. rek. 1000038197). Tällä kohteella ei tarkastelussa havaittu mitään selkeää rautakautiseen kohteeseen viittaavaa.

<sup>3</sup> Oja 1954

<sup>4</sup> Jussila & Poutiainen 2009



AKDG6935:4. Jämsä Eskolanmäki. Viljelyröykkiöt. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

Kohteet on esitelty raportin lopussa aluerajauksineen. Liitteenä on Eskolanmäen ja Vastamäen alueesta tehty tarkempi kartta. Alueen esihistoriallinen potentiaali oli ennakko-odotuksissa jo tunnettuja kohteita lukuun ottamatta varsin matala. Alueelta ei havaittukaan uusia esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Hiekan ja soranottoalueen tuntumasta kuitenkin havaittiin yksi kivikautinen irtolöytöpaikka Mörkölä. Historiallisen ajan kohteita alueelta havaittiin runsaammin, 16 kappaletta. Varsinaisiksi muinaisjäännöksiksi kohteista on luokiteltu vain 1 (Kaukiala Mörkölä), joka on ilmeisesti autioitunut torpan paikka. Kohteen tarkka ajoitus on epävarma, mutta se on hyvin säilynyt ja sellaisena edustava kohde. Suurin osa kohteista on luokiteltu muiksi kulttuuriperintökohteiksi, näistä suurin ryhmä ovat viljelyröykkiöt, jotka ajoittunevat pääasiassa 1700–1800-luvuille. Lisäksi havaittiin autioituneita talon tai torpan paikkoja, kiviaitoja sekä edelleen käytössä olevia vanhoja kylätontteja ja torpan paikkoja. Muuksi kohteeksi on laskettu kalliohakkausten paikka ja 1940-luvun vankileiri, jonka oletettu sijainti inventointialueella selvisi vasta inventoinnin jälkeen. Tämän vuoksi kohteen sijainti ei ole täsmällinen.

## Lähteet

### Kartat

Geographisk charta över Jämsä sochn uti Tavastlad och Tavastehus lähn, öfre Säxmäki härad, affattad af underteknad förordnad commissionslandtmätare, uti åren 1751 ifrån junii månad och till augustii månads slut år 1752. Olaf Borgström. <http://www.paijannebitti.fi/metsakartat/kuvat/17jamsa1.jpg>

Peruskarttalehti 2144 06 vuosilta 1966, 1981, 1988 ja 1996

Peruskarttalehti 2233 04 vuosilta 1963, 1980 ja 1987

Peruskarttalehti 2233 07 vuosilta 1963, 1981 ja 1987

Pitäjänkartta Jämsä 2144 06 vuodelta 1842. <http://digi.narc.fi/digi/>

Pitäjänkartta 2233 04 vuodelta 1842. <http://digi.narc.fi/digi/>

Pitäjänkartta Jämsä 2233 07 vuodelta. 1842 <http://digi.narc.fi/digi/>

### Tutkimusraportit

Itkonen, Kerttu 1962: Kertomus Jämsän pitäjän kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnista kesällä 1962

Jussila, Timo 1994: Jämsän ja Jämsänkosken kaupunkien muinaisjäännösinventointi 1994. Mikroliitti Oy.

Jussila Timo 2009: Jämsä Könkkölän asemakaavoitettavan alueen itäosan muinais-jäännösinventointi 2009. Mikroliitti Oy.

Jussila Timo ja Poutiainen Hannu 2009: Jämsä Könkkölän asemakaavoitettavan alueen länsiosan muinaisjäännösinventointi 2009. Mikroliitti Oy.

Laulumaa Vesa 2016: Jämsä. Taajaman osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 2015–2016. ARKE/Museovirasto

Laulumaa Vesa 2017: Jämsän taajamaosayleiskaava-alueen laajennusosan ar-keologinen inventointi 12.–20.6.2017. ARKE/Museovirasto

### Lehtiartikkeli

Jämsän seutu 11.10.2018. <https://www.jamsanseutu.fi/elamanmeno/art-2000006717053.html>

### Painetut lähteet:

Gylldén, Pertti 1995: Partalan kyläkirja. Vekkari oy.

Harju, Erkki-Sakari; Lappalainen, Jussi T 2012.: Kuninkaan kartasto Etelä-Suomesta 1776-1805. SKS:n toimituksia 1373.

Suvanto, Seppo 1954: Suur-Jämsän keskiaika. Virkkala, K; Keskitalo, O; Suvanto, S; Oja, A. Luukko, A; Poppius, L: *Suur-Jämsän historia 1*. 1954. s. 90-170.

Oja, Alulis 1954: Asutuksen vaiheet. Virkkala, K; Keskitalo, O; Suvanto, S; Oja, A. Luukko, A; Poppius, L: *Suur-Jämsän historia 1.1954. s. 171-277.*

### Kuvaluettelo

Kuvanro	Aihe	Kuvaaja
AKDG6935:1	Jämsä Anttila. Rautakautinen löytöpaikka. Kuvattu lounaasta, kohde ladon eteläpuolella.	Heli Lehto
AKDG6935:2	Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Kivet tien länsipuolella.	Tuija Väisänen
AKDG6935:3	Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Rajamerkki. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:4	Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Viljelyröykkiöt. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:5	Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Rakennuksen perustusta. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:6	Jämsä Kaukiala Mahdollinen rakennuksen perustus. Kuvattu pohjoisesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:7	Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Viljelyröykkiö. Kuvattu pohjoisesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:8	Jämsä Kaukiala Järvenpää. Pihapiiriä. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:9	Jämsä Kaukiala Järvenpää. Päärakennus. Kuvattu koillisesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:10	Jämsä Kaukiala Järvenpää. Pihapiiriä. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:11	Jämsä Kaukiala Keskinen. Mahdollista varhaisemman rakennuksen paikkaa. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:12	Jämsä Kaukiala Keskinen. Muurirakennelmaa. Kuvattu idästä	Heli Lehto
AKDG6935:13	Jämsä Kaukiala Keskinen. Vanha tielinja ja aitta. Kuvattu kaakosta.	Heli Lehto
AKDG6935:14	Jämsä Kaukiala Keskinen. Nykyistä pihapiiriä. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto
AKDG6935:15	Jämsä Korkeaaja. Hakkuuaukea.	Heli Lehto
AKDG6935:16	Jämsä Korkeaaja, suunniteltu tunnelin paikka.	Heli Lehto
AKDG6935:17	Jämsä Könkkölä. Könkkölä 1 ja 2 pellolla. Kuvattu pohjoisesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:18	Jämsä Könkkölä. Könkkölä 3 ja 4 pellolla. Kuvattu	Tuija Väisänen
AKDG6935:19	Jämsä Könkkölä. Jämsä Könkkölä 6 pellolla. Kuvattu koillisesta.	Heli Lehto
AKDG6935:20	Jämsä Könkkölä. Etualalla könkkölä 7, Könkkölä 5 taaemman koi-vikon päädyssä pellolla. Kuvattu pohjoisesta.	Heli Lehto
AKDG6935:21	Jämsä Könkkölä. Könkkölä, pihaa. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:22	Jämsä Mäenpää. Yleiskuvaa alueesta ja viljelyröykkiö 1. Kuvattu lounaasta.	Heli Lehto
AKDG6935:23	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 1. Kuvattu etelästä.	Heli Lehto

AKDG6935:24	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 2. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto
AKDG6935:25	Jämsä Mäenpää. Yleiskuva ja viljelyröykkiö 4. Kuvattu luoteesta.	Heli Lehto
AKDG6935:26	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 5. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:27	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 6 ja tutkija Tuija Väisänen. Kuvattu lounaasta.	Heli Lehto
AKDG6935:28	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 7. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto
AKDG6935:29	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiön 8 sijaintia talleneetaan. Kuvattu etelästä.	Heli Lehto
AKDG6935:30	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiöt 8 ja 9 . Kuvattu kaakosta.	Heli Lehto
AKDG6935:31	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 8. Kuvattu kaakosta.	Heli Lehto
AKDG6935:32	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 9 sijaintia tallennetaan. Kuvattu luoteesta.	Heli Lehto
AKDG6935:33	Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiöiden kaakkoispuoli kaivettu ja raivattua aluetta. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:34	Jämsä Mäenpää. Pihan pellon viljelyröykkiö. Kuvattu etelästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:35	Jämsä Kaukiala Mäkelä. Mäkelän aluetta. Kuvattu lounaasta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:36	Jämsä Mäki-Savola. Viljelyröykkiö. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:37	Jämsä Kaukiala Mäki-Savola. Epäselvää kivikkoa pihapiirin takana. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:38	Jämsä Kaukiala Mäki-Savola. Vanhaa pelto- tai hakamaata. Kuvattu koillisesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:39	Jämsä Kaukiala Mäki-Savola. Pihaa. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:40	Jämsä Kaukiala Mäki-Savola. Kuoppia tien tuntumassa. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:41	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Rakennuksen pohja ja kivikellari. Kuvattu pohjoisesta.	Heli Lehto
AKDG6935:42	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellari. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:43	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellarin lounaisseinä ulkoapäin. Kuvattu lounaasta.	Heli Lehto
AKDG6935:44	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellarin lounaisseinä sisältäpäin. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:45	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellarin kaakkoisseinä ja oviaukko. Kuvattu luoteesta.	Heli Lehto
AKDG6935:46	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellari. Kuvattu pohjoisesta.	Heli Lehto
AKDG6935:47	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Rakennuksen pohja. Kuvattu koillisesta.	Heli Lehto
AKDG6935:48	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Rakennuksen pohja. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto

AKDG6935:49	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Rakennuksen pohja. Kuvattu pohjoisesta.	Heli Lehto
AKDG6935:50	Jämsä Kaukiala Mörkölä. Rakennuksen kellarikuoppa. Kuvattu lounaasta.	Heli Lehto
AKDG6935:51	Jämsä Mörkölä. Metsätien hiekassa näkyy hieman hiiltä. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:52	Jämsä Mörkölä. Metsätie, jonka hiekassa näkyi pienellä alueella hiiltä. Kuvattu kaakosta.	Heli Lehto
AKDG6935:53	Jämsä Mörkölä. Hiekanottoalue Mörkölässä. Kuvattu lounaasta.	Heli Lehto
AKDG6935:54	Jämsä Paviljonki. Löytöpaikan aluetta. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:55	Jämsä Kaukiala Petäismäki. Petäismäen pihapiirin yleiskuva. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:56	Jämsä Kaukiala Petäismäki. Rakennuksne kivijalkaa nykyisen asuintalon länsipäädyssä. Kuvattu lännestä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:57	Jämsä Kaukiala Petäismäki. Pihapiirin romahtanut hirsirakennus nykyisen asuinrakennuksen pohjoispuolella. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:58	Jämsä Kaukiala Mikkola. Viljelyröykkiöitä. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:59	Jämsä Surmatie. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:60	Jämsä Surmatie. Kuvattu pohjoisesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:61	Jämsä Ravirata. Kylän raja ojan kohdalla. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:62	Jämsä Ravirata. Pienehkä kivistä ojan reunalla, mahdollisesti kylänrajan merkki. Kuvattu koillisesta.	Heli Lehto
AKDG6935:63	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Yleiskuvaa Vastamäen alueelta, tien itäpuoli. Kuvattu lounaasta.	Heli Lehto
AKDG6935:64	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaitaa. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto
AKDG6935:65	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaitaa. Kuvattu etelästä.	Heli Lehto
AKDG6935:66	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaidan lounaispää. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto
AKDG6935:67	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaidan kaakkoispää ja takana kivistä röykkiöt 1-3. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto
AKDG6935:68	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaidan kaakkoispää ja kivistä röykkiöt 1-3. Kuvattu etelästä.	Heli Lehto
AKDG6935:69	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaidan isojen kivien kohta. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:70	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kivistä röykkiö 4. Kuvattu etelästä.	Heli Lehto
AKDG6935:71	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Yleiskuva. Vastamäen jäljellä olevat rakennukset. Kuvattu idästä.	Heli Lehto
AKDG6935:72	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Yleiskuva piha-alueesta. Kuvattu luoteesta.	Heli Lehto
AKDG6935:73	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kookkaiden kivien muodostama kivistä rivi, perustus. Kuvattu kaakosta.	Heli Lehto



AKDG6935:74	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kookkaiden kivien muodostama kivirivi, perustus. Kuvattu kaakosta.	Heli Lehto
AKDG6935:75	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviröykkiö 10. Kuvattu lännestä.	Heli Lehto
AKDG6935:76	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Purettuja rakennuskiviä röykkiönä. Kuvattu lännestä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:77	Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaitaa. Kuvattu pohjoisesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:78	Jämsä Eskolanmäen tie. Vanha tielinja. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:79	Jämsä Eskolanmäen tie. Vanha tielinja Vastamaäestä kohti Eskolanmäkeä. Kuvattu etelästä.	Tuija Väisänen
AKDG6935:80	Jämsä Virstavuori. Virstavuoren laen kookkaat kivet, jotka erottuvat LiDar-aineistossa. Kuvattu luoteesta.	Heli Lehto
AKDG6935:81	Jämsä Mäki-Savon kallio. Kallioulouhos. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:82	Jämsä Mäki-Savon kallio. Kallioulouhos. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:83	Jämsä Mäki-Savon kallio. Kallioulouhos. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:84	Jämsä Eevala. Talon paikka peltojen keskellä. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:85	Jämsä, pohjoisen linjauksen läntinen tunnelin suuaukon alue. Kuvattu lounaasta.	Tuija Väisänen
AKDG6935:86	Jämsä Matonen. Työkuva. Heli Lehto inventointialueen länsiosassa.	Tuija Väisänen

## Kohteet

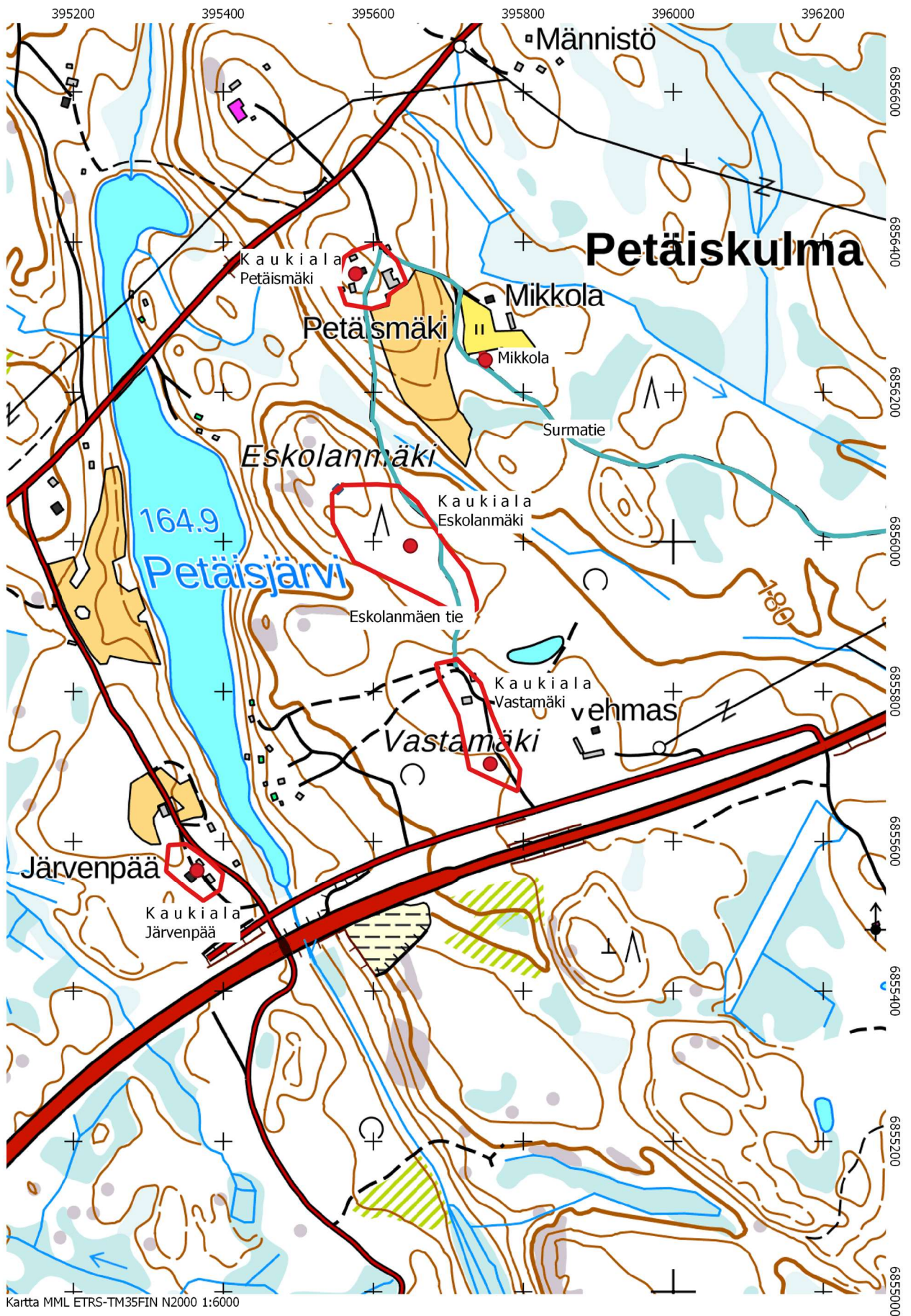
Uudet kohteet aakkosjärjestyksessä

- Eskolanmäen tie (tie, muu kulttuuriperintökohde)
- Kaukiala Eskolanmäki (asuinpaikka, muu kulttuuriperintökohde)
- Kaukiala Järvenpää (asuinpaikka, muu kulttuuriperintökohde)
- Kaukiala Keskinen (asuinpaikka, muu kulttuuriperintökohde)
- Kaukiala Mäki-Savola (asuinpaikka, muu kulttuuriperintökohde)
- Kaukiala Mäkelä (asuinpaikka, muu kulttuuriperintökohde)
- Kaukiala Mörkölä (asuinpaikka, muinaisjäännös)
- Kaukiala Petäismäki (asuinpaikka, muu kulttuuriperintökohde)
- Kaukiala Vastamäki (asuinpaikka, muu kulttuuriperintökohde)
- Mikkola (viljelyröykkiöt, muu kulttuuriperintökohde)
- Mäenpää (viljelyröykkiöt, muu kulttuuriperintökohde)
- Mäki-Savola (viljelyröykkiö, muu kulttuuriperintökohde)
- Mäki-Savon kallio (kalliolouhos, muu kohde)
- Mörkölä (kivikautinen löytöpaikka)
- Ravirata (rajamerkki, muu kulttuuriperintökohde)
- Sammalinen (vankileiri, ei paikallistettu tarkemmin)
- Surmatie (tie, muu kulttuuriperintökohde)

Tunnetut kohteet

- Anttila (löytöaika)
- Könkkölä 1-7 (asuinpaikka ja löytöpaikat)
- Paviljonki (löytöpaikka)

# Kohdekuvaukset



## Eskolanmäen tie

**Muinaisjäännöstyyppi:** tiet ja kulkuväylät

**Lukumäärä:** 1

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856387 I: 395609 – P:6855835 I: 395710

**Koord. selite** Tien pohjois- ja eteläpisteet

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Petäiskulman alueella Petäismäestä Eskolanmäen vieritse Vastamäkeen ja Temppulaan saakka kulkeva vanha käytöstä jäänyt kylätien pohja. Tie ei ole enää ajokelpoinen, mutta erottuu yhä hyvin maastossa. Linja erottuu pitäjänkartassa 2144 06 vuodelta 1842.

**Digikuvat:** AKDG6935:78-79

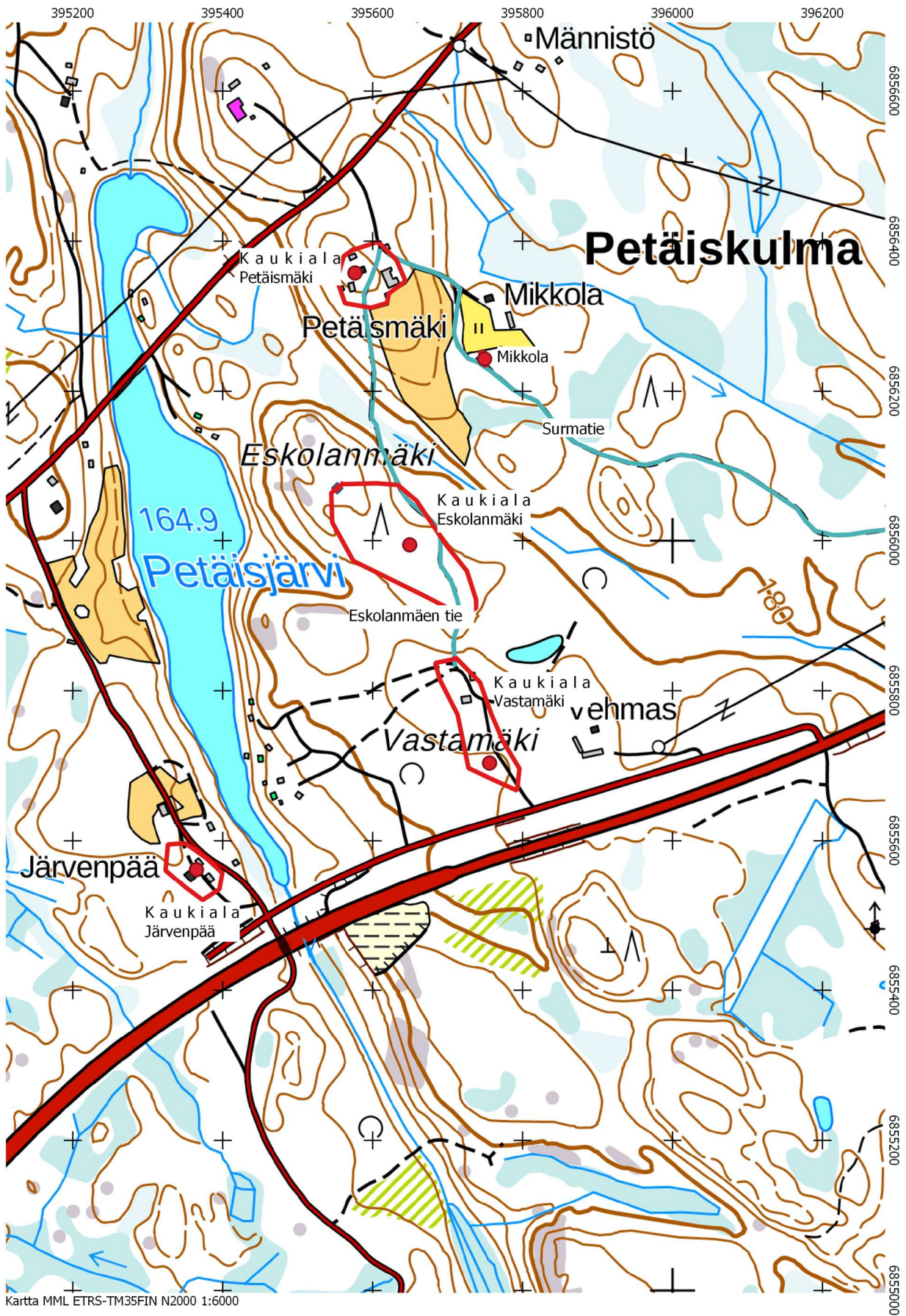
**Aiemmat tutkimukset:** -

**Alatyyppi:** kylätiet

**Ajoitus:** Historiallinen



AKDG6935:78. Jämsä Eskolanmäen tie. Vanha tielinja. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



## Kaukiala Eskolanmäki

**Muinaisjäännöstyyppi:** Asuinpaikat

**Alatyyppi:** kylänpaikat/torpat

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6855994 I: 395649

**Koord. selite** Aluerajauksen keskikoordinaatti

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

### **Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Petäiskulman alueella Kaukialan kylään kuuluneen Eskolanmäen kaakkoisrinteellä havaittiin kaksi erillistä kiviperustusta sekä viljelyröykkiöitä (30 kpl) ja yksi rajamerkki. Kohde on todennäköisesti talon tai torpan paikka ja siihen liittyvän viljelyalueen raivausta. Kiviperustukset sekoittuvat osittain muuhun raivauskivikkoon, mutta rakennuksen pohjaa on kuitenkin osittain erotettavissa. Eteläisempi perustus on L-kirjaimen muotoinen ja erottu 11 x 4 m alueella. Pohjoisempi erottui noin 16 metrin matkalla. Vuoden 1966 peruskartassa alueelle on myös merkitty kaksi kylmää rakennusta, joihin havaitut perustukset todennäköisesti liittyvät. Vuoden 1981 kartassa näistä on jäljellä enää toinen. Eskolanmäki viitanee Kaukialan kylän Eskolan taloon, joista ensimmäinen mainitaan jo 1539. 1755 Eskola on jakautunut kahtia ja tilasta on myöhemminkin erotettu ja jälleen yhdistetty tiloja. Paikalle ei ole merkitty rakennuksia 1842 pitäjänkartassa. Alueella saattaa ollut talon tai torpan paikka, mutta sen ajoitus jää epäselväksi.

Alueen luoteiskulmassa sijainnut rajamerkki osuu samaan kohtaan, kuin 1981-luvun peruskartalle merkitty tilan raja. Merkki on noin 90 cm halkaisijaltaan oleva kivistä, jonka keskellä on yksi kivi pystyssä. Kiviä on kauttaaltaan noin kolmessa kerroksessa. Vuoden 1966 peruskartassa tätä rajaa ei ole merkitty. Rajamerkki voi siis olla varsin nuori, mutta on myös mahdollista, että vanha raja on tullut käyttöön uudelleen.

Viljelyröykkiöistä suurin osa kiertää vanhaa peltoaluetta, joka nyt kasvaa nuorehkoa metsää. Röykkiöt koostuvat pienehköistä kivistä, joita on 20-30 cm kerroksesta noin 80 cm korkuisiin röykkiöihin. Osa röykkiöistä sijoittuu myös alueella kulkevan vanhan kylätien reunamille. Nämä ovat kookkaampia ja koostuvat suurimmaksi osaksi myös kookkaammista kivistä. Tien länsipuolella on joitain kookkaampia kiviä säännöllisin välein ja ne saattavat olla pellon raivausta, mutta myös jotakin aidan perustusta.

**Digikuvat:** AKDG6935:2-7

**Aiemmat tutkimukset:** -

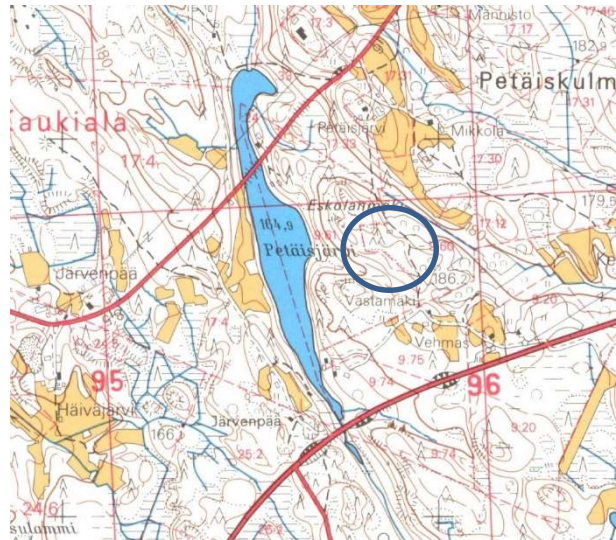
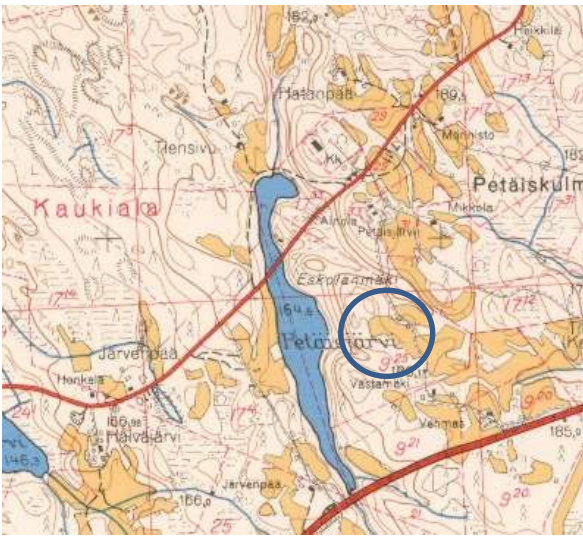


Vasen kuva: AKDG6935:2. Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Kivet tien länsipuolella. Kuvaaja Tuija Väisänen.

Oikea kuva: AKDG6935:3. Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Rajamerkki. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



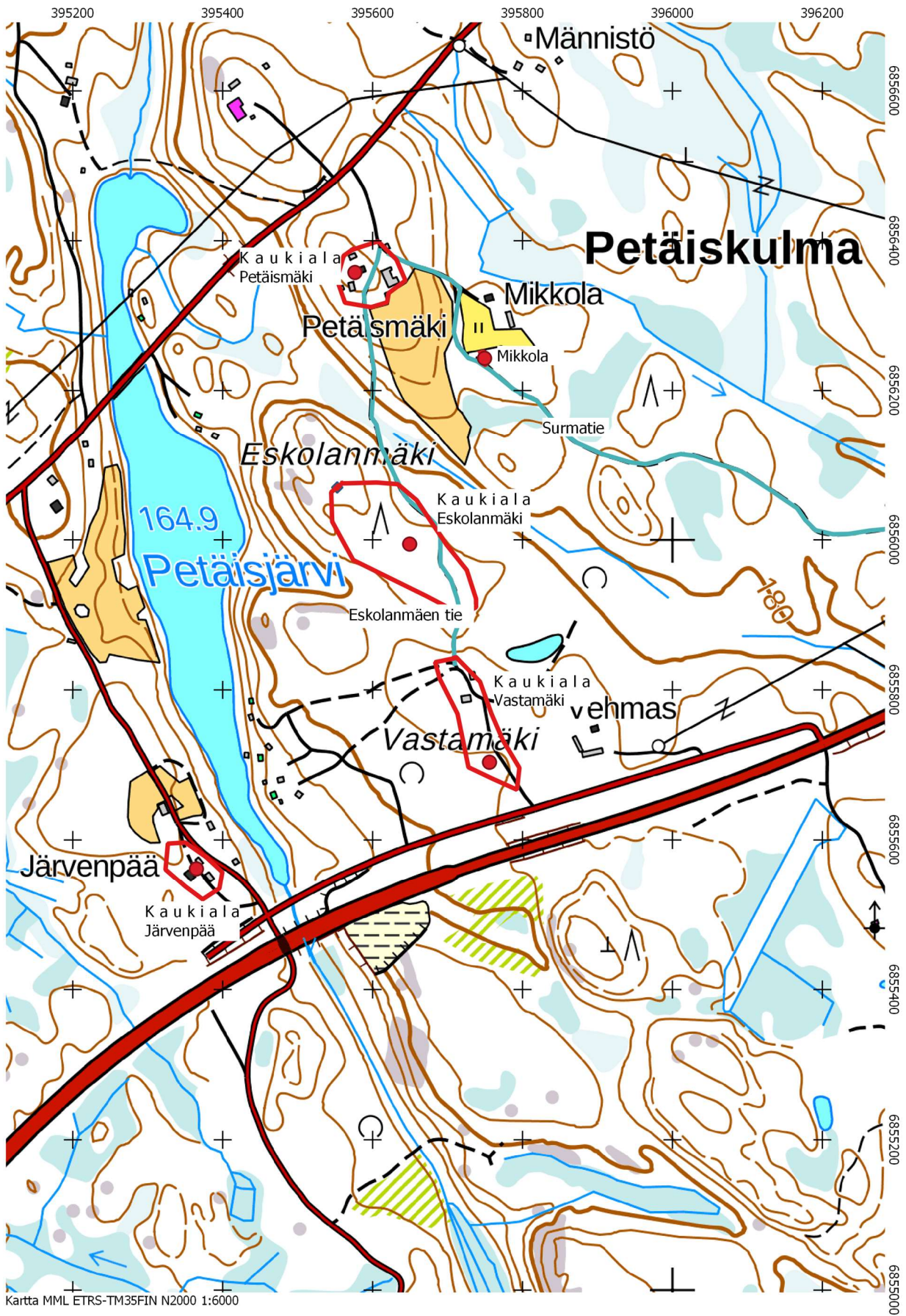
AKDG6935:5. Jämsä Kaukiala Eskolanmäki. Rakennuksen perustusta. Kuvattu idästä.



Otteet peruskartasta 2144 06 vuosilta 1966 ja 1981



Ote pitäjänkartasta Jämsä 2144 06 vuodelta 1842



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:6000



## Kaukiala Järvenpää

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:** torpan paikka

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6855561 I: 395368

**Koord. selite** pihan keskikohta

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Petäiskulman alueella Kaukialan kylään kuulunut, ilmeisesti 1810 perustettu torpan paikka. Lähekkäin sijaitsee kaksi eri Järvenpäätä, mutta tämä vaikuttaa näistä potentiaalisemmalta. Kohteessa on säilynyt vanha asuinrakennus ja aittaa. Pihapiirissä voi hyvin olla säilynyt 1800-luvun alun kulttuurikerroksia. Kohde ei näy vuoden 1842 pitäjänkartassa (Jämsä 2144 06), mutta ei toisaalta vaihtoehdoisen Järvenpään paikallakaan ole merkitty rakennusta. Pitäjänkartta on ilmeisesti alueella puutteellinen.

**Digikuvat:** AKDG6935:8-10

**Aiemmat tutkimukset:** -



AKDG6935:9. Jämsä Kaukiala Järvenpää. Päärakennus. Kuvattu koillisesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:3000

**Kaukiala Keskinen (Tillukka)**

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:** torpan paikka

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6855932 I: 396474

**Koord. selite** oletetun vanhan talonpaikan alue ja kivipengerrys

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

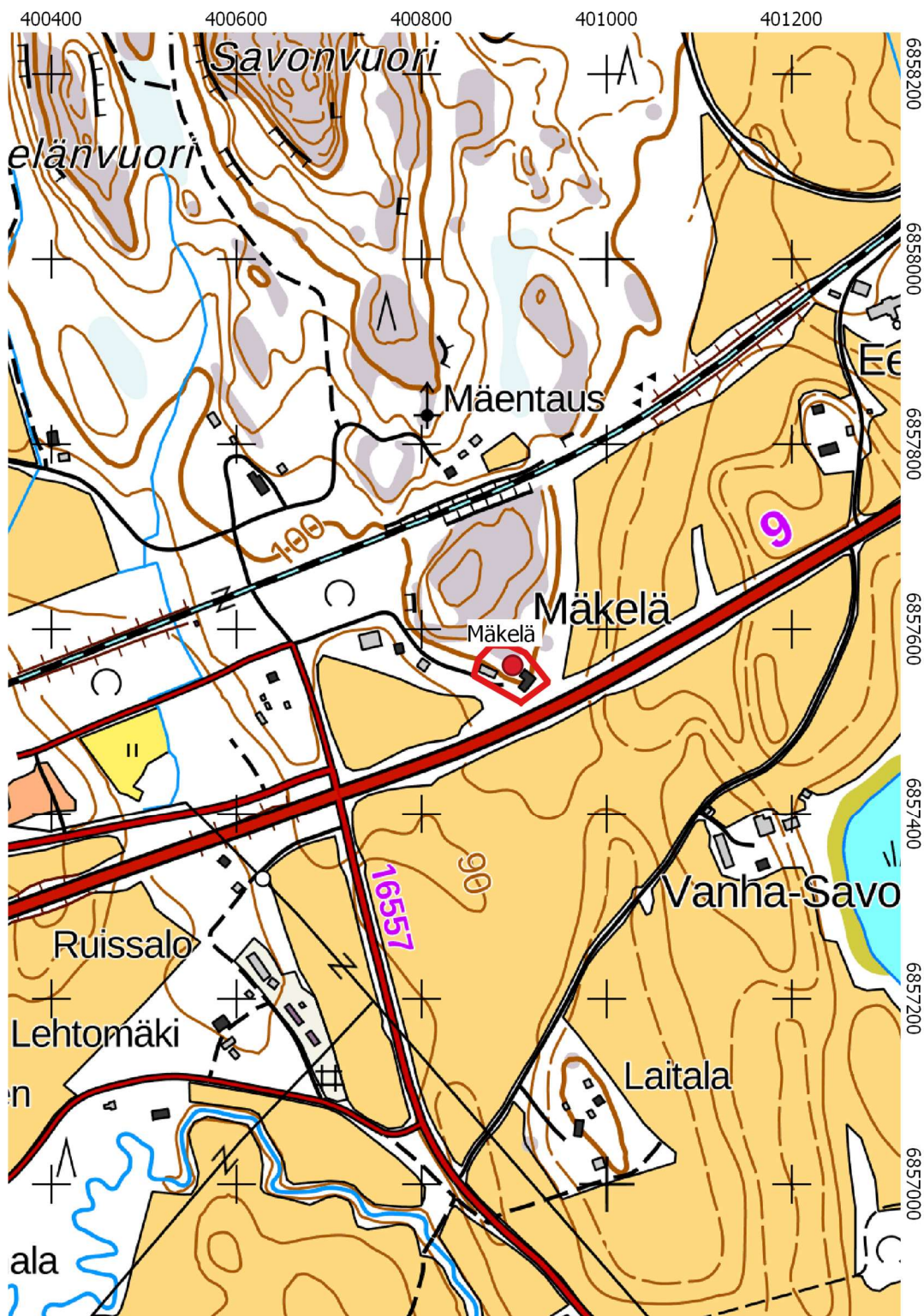
Jämsän Petäiskulman alueella Kaukialan kylään kuulunut, ilmeisesti 1790 perustettu torpan paikka. Asukkaiden tiedon mukaan vanha talonpaikka on sijainnut navetan takana alarinteessä. 1960-luvun peruskartassa ja asukkaiden mukaan tilasta on käytetty myös nimeä Tillukka. Paikalle ei ole merkitty asutusta 1842 pitäjänkartassa, kartan merkinnät ovat ilmeisesti puutteellisia. Paikalla ei havaittu kivijalkaa, mutta navetan takana kulkee pengerrretty väylä. Alueella on saattanut säilyä varhaisempien vaiheiden kulttuurikerroksia.

**Digikuvat:** AKDG6935:11-14

**Aiemmat tutkimukset:** -



AKDG6935:12. Jämsä Kaukiala Keskinen. Muurirakennelmaa. Kuvattu idästä. Kuvaaja Heli Lehto.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:7000

**Kaukiala Mäkelä**

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Lukumäärä:** 1

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6857559 I: 400894

**Koord. selite** piha-alueen keskipiste

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Alatyyppi:** talon paikka

**Ajoitus:** Historiallinen

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Kaukialan kylään kuulunut, todennäköisesti 1783 perustettu, Savosta erotettu tila. Pihapiirin rakennuskanta on melko vanhaa, ja suurin osa piha-alueesta on rakentamatonta, joten alueella saattaisi olla säilynyt varhaisemman asutuksen kulttuurikerroksia. Kohde näkyy pitäjänkartassa 2144 06 vuodelta 1842. Piha-alueita ei tarkasteltu lähemmin sillä pihalla oli varsin runsaasti erilaista kookasta jätettä, kuten vanhoja autoja ja peltitynnyreitä.

**Digikuvat:** AKDG6935:35

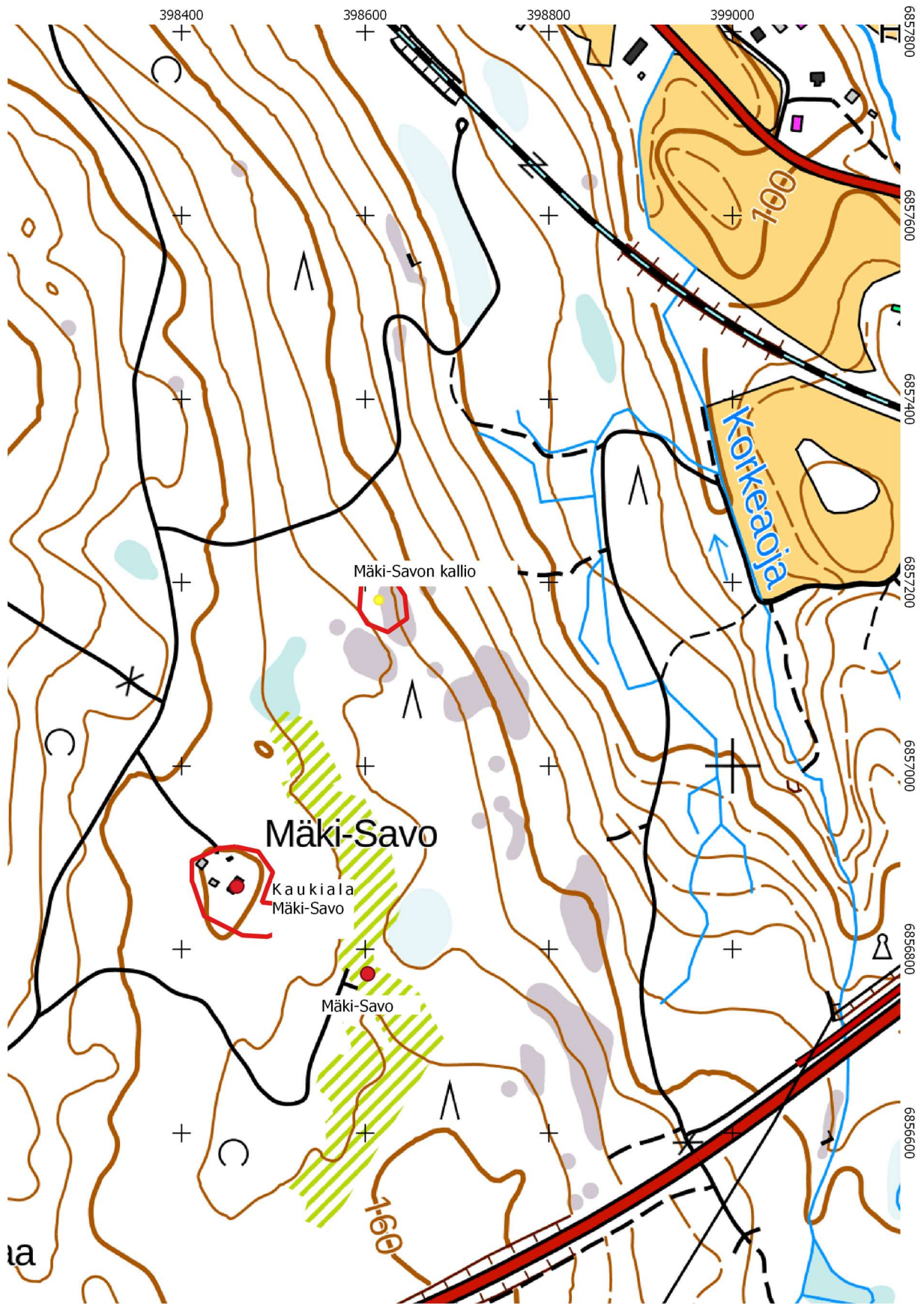
**Aiemmat tutkimukset:** -



Pitäjänkartta 2144 06 asemituna peruskartan päälle. Mäkelän tilan paikka merkitty sinisellä.



AKDG6935:35. Jämsä Kaukiala Mäkelä. Mäkelän aluetta. Kuvattu lounaasta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:5000

**Kaukiala Mäki-Savo**

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:** torpan paikka

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muinaisjäännös

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856868 I:398460

**Koord. selite** Koordinaattipiste aluerajauksen keskikohdassa

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

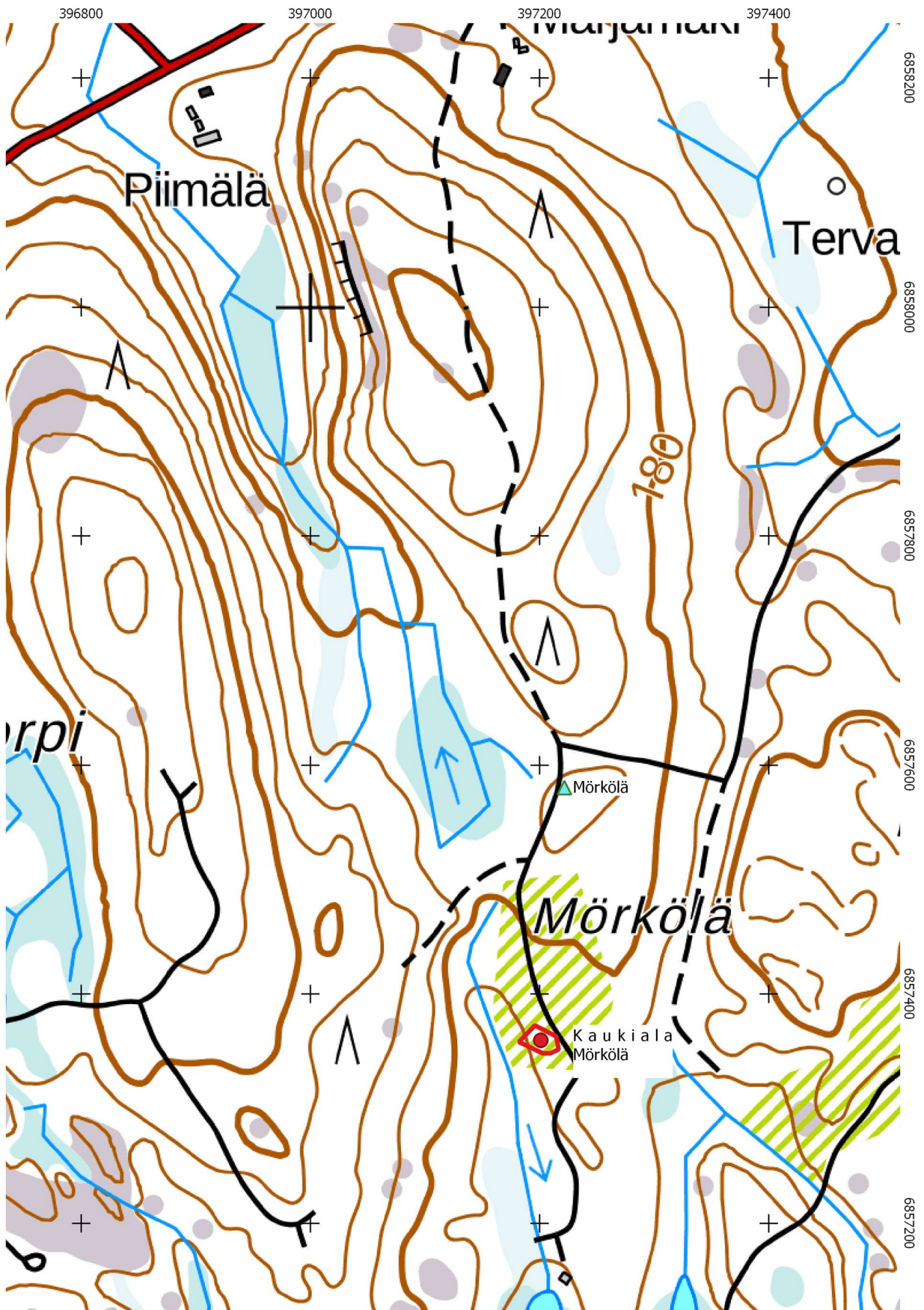
**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Kaukialan kylään kuulunut torpan paikka. Se on merkitty vuoden 1842 pitäjänkarttaan 2144 06 nimellä Partalan torppa ja on todennäköisesti syntynyt 1786. Ojan mukaan tila on hävinnyt 1800-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä, eikä hän mainitse uudelleen asuttamisesta. Vuoden 1842 kartalla torppa kuitenkin esiintyy. Kohteen pihapiiri on pääasiassa avointa ja rakennuskanta vanhahkoa, joten alueella on todennäköisesti säilynyt varhaisempia kulttuurikerroksia lukuun ottamatta talon kaakkoispuolelle kaivettua lampea jonka ympärillä oli raivattua kivikkoa. Paikalle on vuoden 1961 peruskartassa merkitty kaksi asuinrakennusta.

Mäki-Savosta pohjoiseen kohti Ala-Partalaa johtavan tien länsipuolella havaittiin myös muutamia kuoppia. Näistä ei havaittu mitään merkkejä muusta kuin maanotosta, joten kuoppien oletettiin syntyneen tien tasaukseen otetusta maasta, eikä niitä ole listattu kohteiksi.

**Digikuvat:** AKDG6935:37-40

**Aiemmat tutkimukset:** -



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:4000



## Kaukiala Mörkölä

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:** torpan paikka

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muinaisjäännös

**ETRS-TM35FIN:** P: 6857359 I: 397201

**Koord. selite** Koordinaattipiste aluerajauksen keskikohdassa

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

### **Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Kaukialan kylään kuulunut torpan paikka. Kohteen havaitsivat ensimmäisen kerran ratahankkeen selvitystyötä tehneet geologit. Kohde tarkastettiin maastossa ja hakkuuaukealla, jossa kasvoi jonkin verran nuorta puustoa, havaittiin kaksi pienehköistä kivistä koottua rakennuksen perustusta. Toisessa kivijalassa oli selvästi erotettavissa ainakin 3 erillistä tilaa ja myös oviaukkojen paikat erottuvat. Suuremmat tilat ovat noin 3 x 4,5 ja 4 x 5 m. Tämä lähempänä tietä ollut rakennus lienee ollut asuinrakennus. Alarinteen puolella lienee ollut pieni kellari. Hieman alempana rinteessä sijaitsi toinen kiviperustus, joka oli 130-140 cm korkea, paikoin joa 2 metriä korkea, sisätila 4,5 x 5,5 m kokoinen. Muurit olivat myös hyvin paksut 100-120 cm, pienehköistä kivistä kasatut, sisäpuolelta pystysuorat ja ulkoa viistot. Oviaukko oli rakennuksen kaakkoislaidalla. Tiiltä tai laastia ei havaittu. Tilassa lienee toiminut kellari. Torpan alkuperäinen nimi ja sen myötä perustamisvuosi ovat hämärän peitossa. Torpan paikka on kuitenkin ollut autoituneena pitkään. Ainoa maininta Mörkölästä löytyy Partalan kyläkirjasta (Gyllén 1995), jossa se todetaan torpan paikkana, jossa ei ole enää kiveä kiven päällä. Pitäjänkartassa 2144 06 vuodelta 1842 paikalle ei ole merkitty talon paikkaa. Kohteen tarkempi ajoitus vaatisi kaivaustutkimuksia tai mahdollisesti asutusluetteloista olisi jäljitettävissä torpan historiaa. Inventoinnin puitteissa tämä ei kuitenkaan ole ollut mahdollista.

**Digikuvat:** AKDG6935:41-50

**Aiemmat tutkimukset:** -



AKDG6935:41. Jämsä Kaukiala Mörkölä. Rakennuksen pohja ja kivikellari. Kuvattu pohjoisesta. Kuvaaja Heli Lehto.



AKDG6935:42. Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellari. Kuvattu idästä. Kuvaaja Heli Lehto.



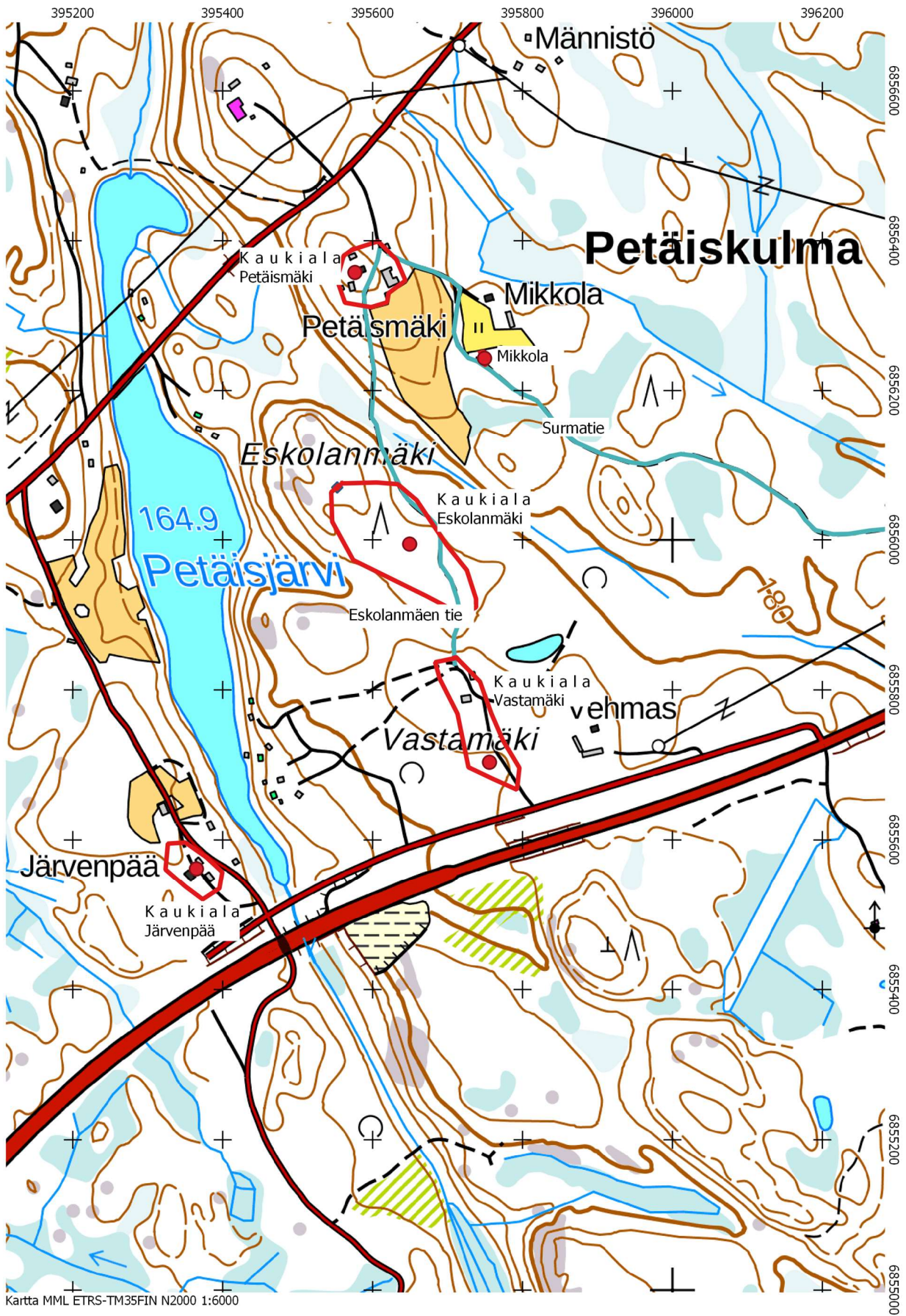
AKDG6935:43. Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellarin lounaisseinä ulkoapäin. Kuvattu lounaasta. Kuvaaja Heli Lehto.



AKDG6935:45. Jämsä Kaukiala Mörkölä. Kivikellarin kaakkoisseinä ja ovi-  
aukko. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja  
Heli Lehto.



AKDG6935:48. Jämsä Kaukiala Mör-  
kölä. Rakennuksen pohja. Kuvattu  
lännestä. Kuvaaja Heli Lehto.



## Kaukiala Petäisjärvi (Petäismäki)

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:** talon paikka/torpan paikka

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856360 I: 395576

**Koord. selite** havaitun kivijalan koordinaatti asuinrakennuksen länsipäädystä.

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Kaukialan kylään kuulunut tila. Todennäköisesti jompikumpi Ojalan mainitsemista Petäisjärven torpan paikoista. Näistä ensimmäinen oli perustettu 1760 ja jälkimmäinen 1772. Jälkimmäisestä muodostettiin uudistalo 1807. Paikalle on merkitty rakennus pitäjänkartassa 1842. Petäismäen tilan pihapiirissä erottui kiiviä, jotka vaikuttivat olevan peräisin puretuista rakennuksista. Selkein kivijalka erottui nykyisen asuinrakennuksen länsipäädystä. 1966 peruskartassa samassa pihapiirissä on kaksi tilaa ja nykyisen asuinrakennuksen päätyyn on piirretty kylmä rakennus. Pihapiirissä lienee säilynyt jälkiä varhaisemmasta asutuksesta.

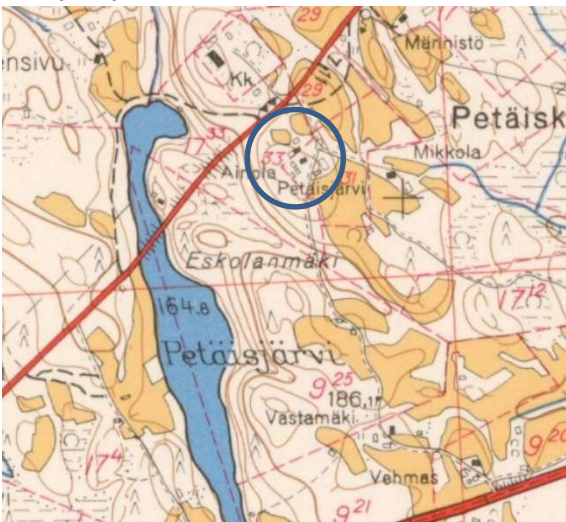
**Digikuvat:** AKDG6935:55-57

**Aiemmat tutkimukset:** -



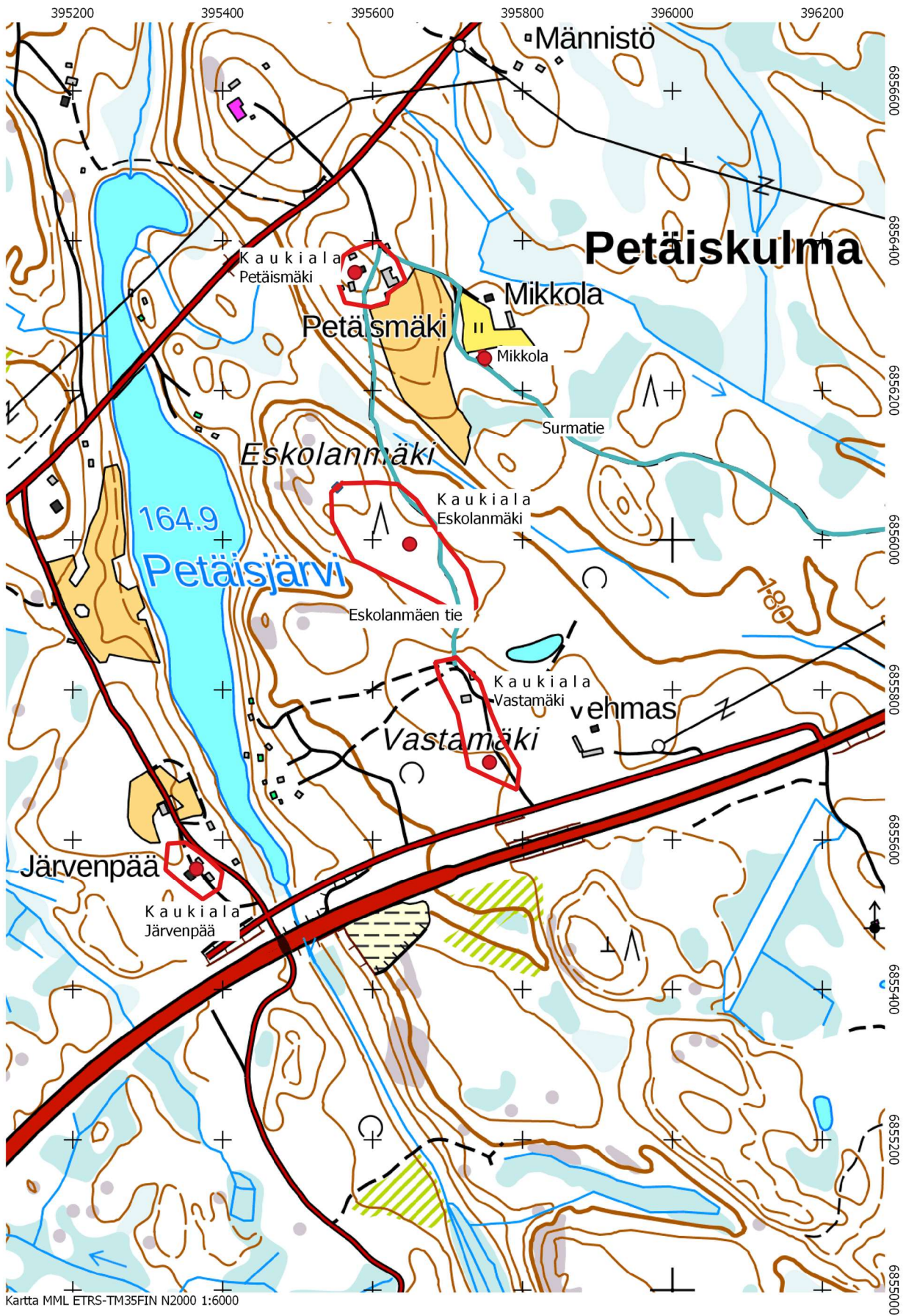
Vasen kuva: AKDG6935:55. Jämsä Kaukiala Petäismäki. Petäismäen pihapiirin yleiskuva. Kuvattu idästä. Kuvaaja Tuija Väisänen.

Oikea kuva: AKDG6935:56. Jämsä Kaukiala Petäismäki. Rakennuksen kivijalkaa nykyisen asuintalon länsipäädystä. Kuvattu lännestä. Kuvaaja Tuija Väisänen.



Vasemmallä: Ote vuoden 1966 peruskartasta 2144 06.

Oikealla: Ote pitäjänkartasta 2144 06 vuodelta 1842.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:6000

## Kaukiala Vastamäki

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:** torpan paikka

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6855703 I: 395756

**Koord. selite** Koordinaattipiste tiheästi havaittujen kivirakenteiden keskikohdalla.

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

### **Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Kaukialan kylään kuulunut torpan paikka. Torppa on perustettu 1791. Torpan paikka on autioitunut ja alueella on vain huonokuntoinen piharakennus. Paikalla näkyy rakennus vuoden 1842 pitäjänkartassa 2144 06. Paikalla näkyy asuinrakennus vielä vuoden 1988 peruskartassa. Vastamäen tilan eteläpuolella tien varrella sen länsipuolella havaittiin noin 1,5 metriä leveää kiviaitaa ja useita röykkiöitä (8 kpl). Röykkiöt voivat olla viljelyröykkiöitä tai osittain tien raivausta, mutta osa vaikutti siltä, että paikalla voisi olla kiviä myös rakennuksesta. Tilan olemassa olevien rakennusten tuntumassa havaittiin kookkaista 80-150 cm kivistä muodostuva lähes itä-länsisuuntainen kiviperustus, jossa oli 7 kiveä peräkkäin ja 1 kivi päädyssä näiden vieressä. Lisäksi havaittiin 2 viljelyröykkiötä Vastamäen tilan pohjoispuolella Eskolanmäkeä kohti lähtevän tien varrella. Alueella on säilynyt jälkiä varhaisemmasta asutuksesta.

**Digikuvat:** AKDG6935:63-77

**Aiemmat tutkimukset:** -



Vasen kuva: AKDG6935:66. Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaidan lounaispää. Kuvattu lännestä. Kuvaaja Heli Lehto.

Oikea kuva: AKDG6935:67. Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kiviaidan kaakkoispää ja takana kiviröykkiöt 1-3. Kuvattu lännestä. Kuvaaja Heli Lehto.



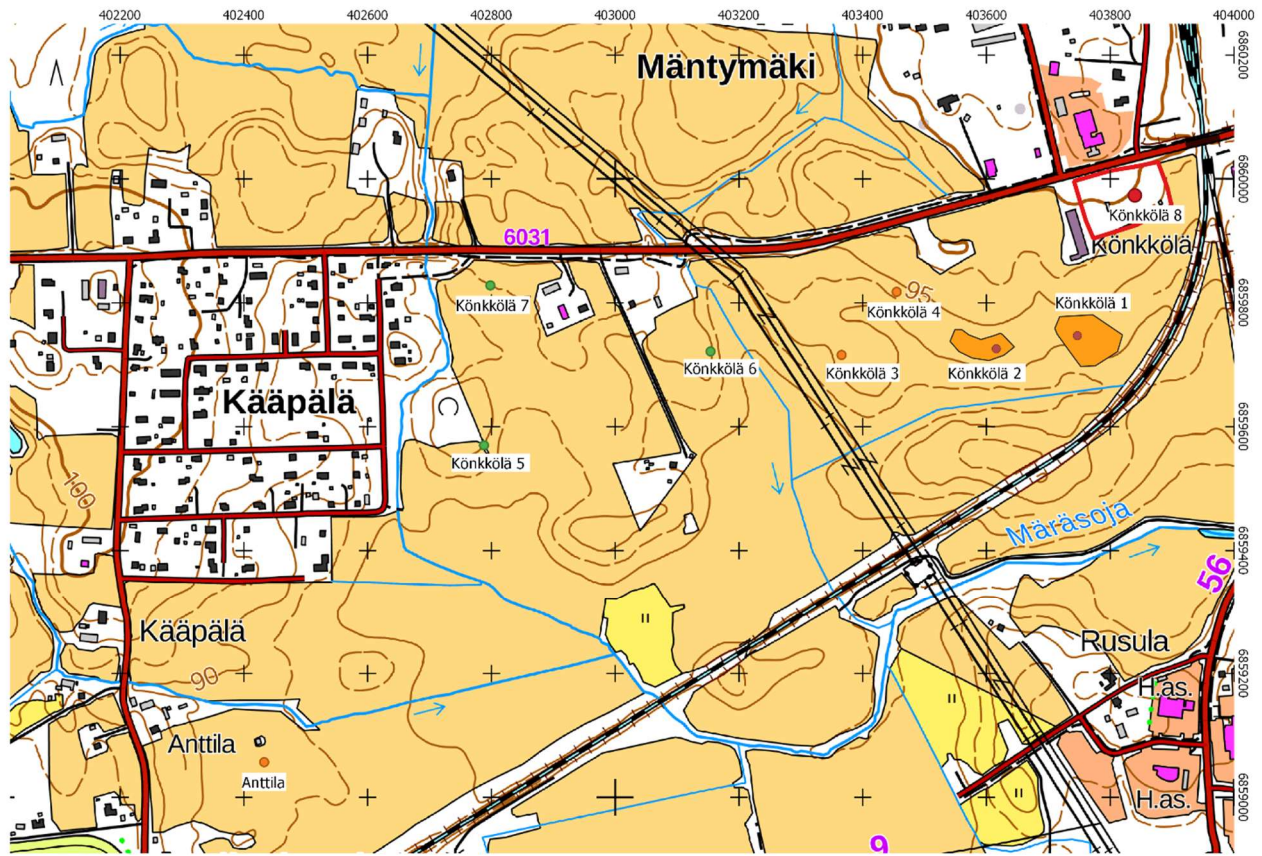
AKDG6935:71. Jämsä Kaukiala Vastamäki. Yleiskuva. Vastamäen jäljellä olevat rakennukset. Kuvattu idästä. Kuvaaja Heli Lehto



Vasemmallä: AKDG6935:73. Jämsä Kaukiala Vastamäki. Kookkaiden kivien muodostama kivirivi, perustus. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Heli Lehto.

Oikealla: Ote pitäjänkartasta 2144 06 vuodelta 1842.





Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:7000

### Könkkölä 8

**Muinaisjäännytystyyppi:** asuinpaikat

**Lukumäärä:** 1

**Laji:** Mahdollinen muinaisjäännos

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859974 I: 403840

**Aiemmat tutkimukset:** -

**Alatyyppi:** torpan paikka

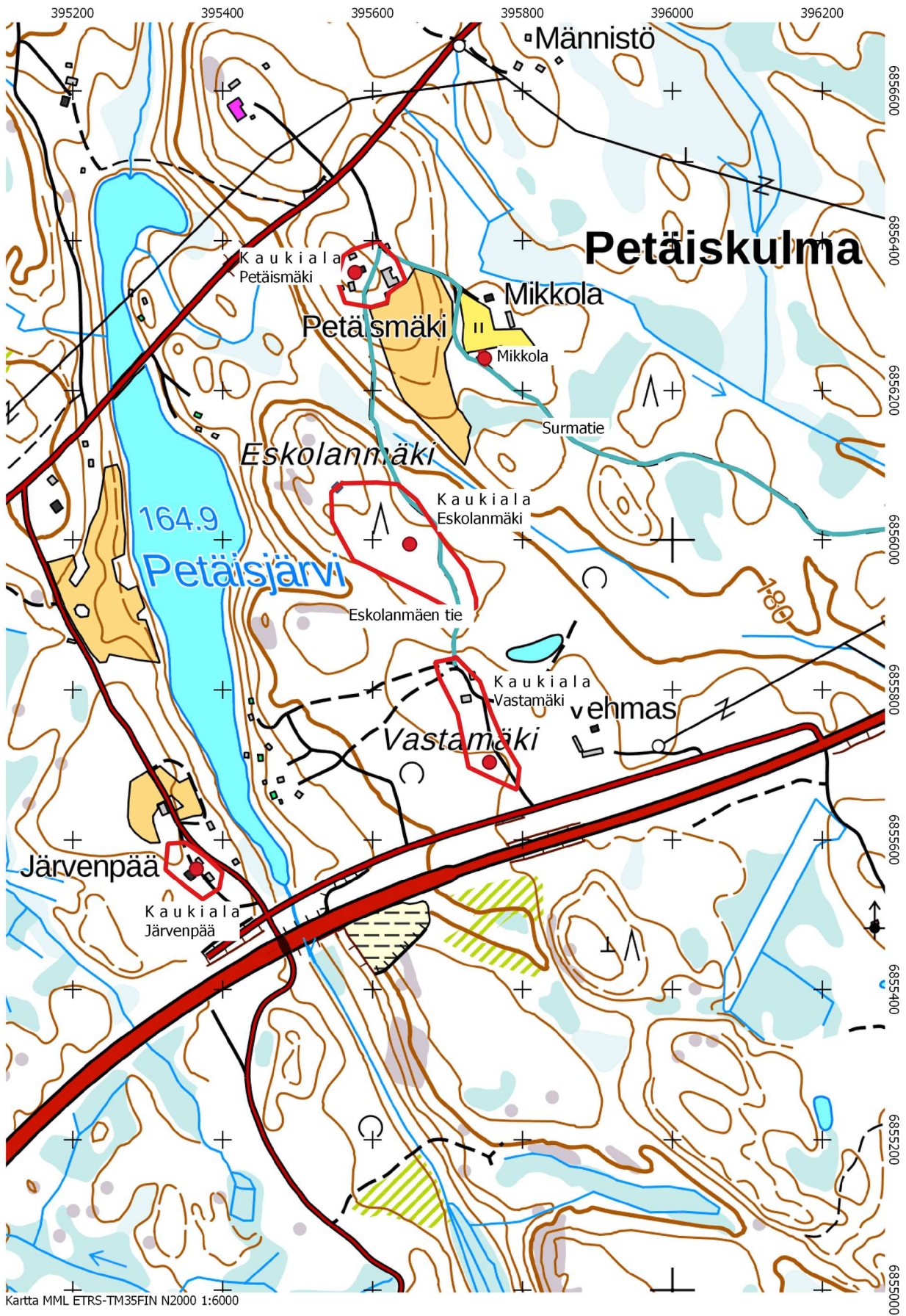
**Ajoitus:** Historiallinen

Vasemmassa ote Borgströmin kartasta. Karttaan on kuninkaankartastosta, johon on merkitty samat



merkitty sotilastorpat. Oikealla ote torpat.





**Mikkola**

**Muinaisjäännöstyyppi:** kivirakenteet

**Alatyyppi:** röykkiöt

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856243 I: 395749

**Koord. selite** Koordinaattipiste aluerajauksen keskikohdassa

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

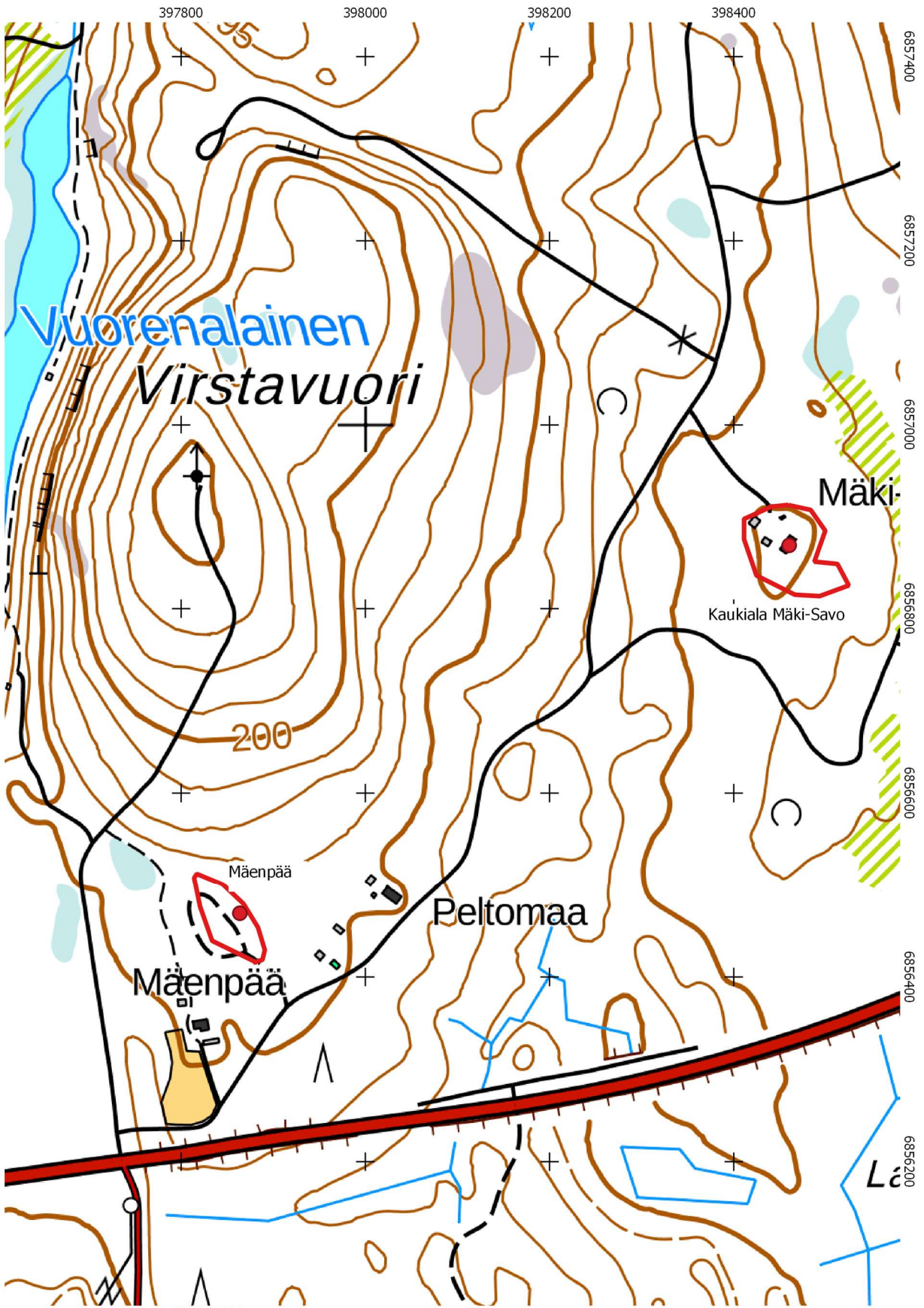
Jämsän Petäiskulman alueella, Petäismäen tilan itäpuolella olevan hylätyn Mikkolan tilan eteläpuolella, Surmatien varressa on kolme pienehköä, 1-2 m halkaisijaltaan olevaa röykkiötä. Röykkiöt ovat todennäköisimmin viljelyröykkiötä. Varsinaista peltoa alueella ei enää ole.

**Digikuvat:** AKDG6935:58

**Aiemmat tutkimukset:** -



AKDG6935:58. Jämsä Mikkola. Viljelyröykkiötä. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:5000

## Mäenpää

**Muinaisjäännöstyyppi:** kivrakenteet

**Alatyyppi:** röykkiöt

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856469 I: 397864

**Koord. selite** Koordinaattipiste yhtenäisemmän röykkiöalueen keskikohdassa

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

### **Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Mäenpään tilan koillispuolella sijaitsevan raivatun metsäautotieksi muutetun alueen itäreunalla metsässä ja vanhan peltoalueen keskellä on 10-11 viljelyröykkiötä. Yhden röykkiön yli kulkee metsäkoneen ura, joten on vaikea sanoa, onko kyse kahdesta erillisestä vai yhdestä hajonneesta röykkiöstä. Röykkiöt ovat samaloituneita ja osassa kasvaa puita. Röykkiöt on kasattu eri kokoisista kivistä. Kivien koko on halkaisijaltaan 20-60 cm. Röykkiöiden koko vaihtelee 1 x 1 m – 5,5 x 4,5 m kokoiisiin. Myös niiden korkeus vaihtelee noin 40 cm korkeasta 1,2 m korkeaan röykkiöön. Suurin osa röykkiöistä kiertää vanhan pellon itäpuolta, mutta 2 röykkiötä sijaitsee vanhan peltoalueen keskellä. Alueen lounaisosa on voimakkaasti muokattua ja kaivettua. Mäenpään talon pihassa olevalla peltoalueella, jossa ei pariin vuoteen ilmeisesti ole ollut viljelyä, on keskellä myös viljelyröykkiö. Tätä ei ole laskettu mukaan kohteisiin, sillä alue on edelleen peltomainen.

**Digikuvat:** AKDG6935:22-34

**Aiemmat tutkimukset:** -



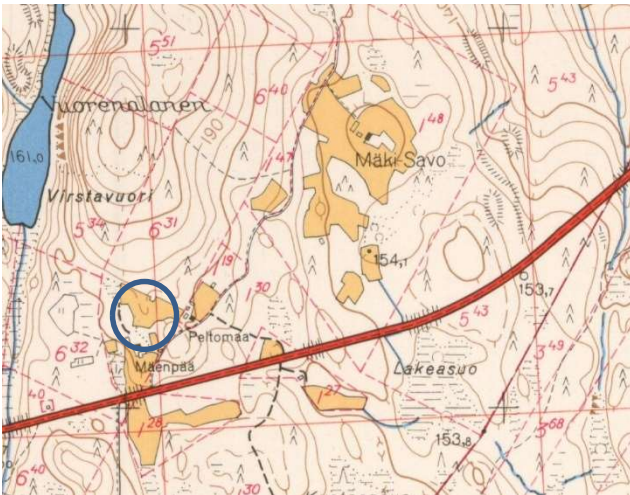
AKDG6935:25. Jämsä Mäenpää. Yleiskuva ja viljelyröykkiö 4. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja Heli Lehto.



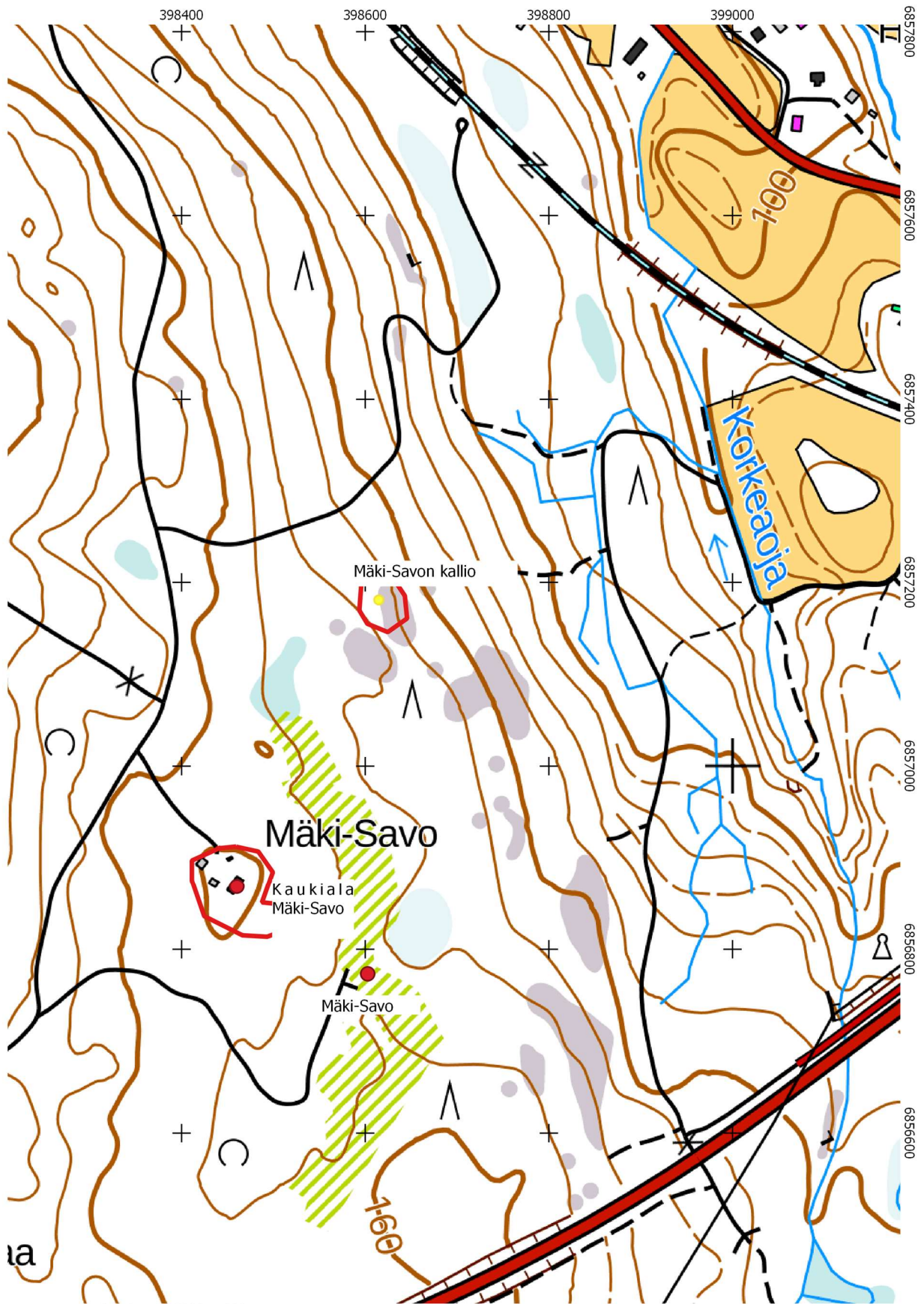
AKDG6935:23. Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiö 1. Kuvattu etelästä. Kuvaaja Heli Lehto.



AKDG6935:29. Jämsä Mäenpää. Viljelyröykkiön 8 sijaintia tallennetaan. Kuvattu etelästä. Kuvaaja Heli Lehto.



Ote vuoden 1966 peruskartasta 2144 06. Viljelyröykkiöiden sijainti merkitty sinisellä.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:5000



## Mäki-Savo

**Muinaisjäännöstyyppi:** kivrakenteet

**Alatyyppi:** röykkiöt

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:**

Historiallinen

**Laji:** Muu kohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856773 I: 398603

**Koord. selite** Koordinaattipiste röykkiön keskikohdassa

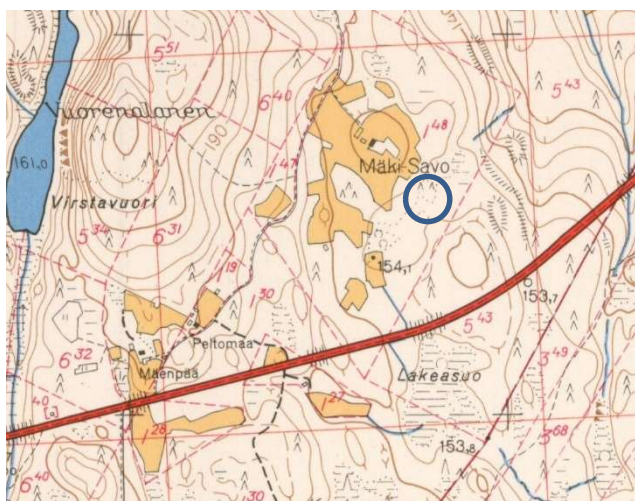
**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Mäki-Savon tilan kaakkoispuolella, tilan päärakennuksesta noin 170 metriä kaakkoon, on kiviröykkiö, todennäköisesti viljelyröykkiö. On kuitenkin mahdollista, että kyse on myös ojitukseen liittyvästä raivauksesta. Röykkiö on hakkuuaukealla, eikä aivan lähialueelta havaittu muita vastaavia. Alue ei ole vanhoilla peruskartoilla peltona.

**Digikuvat:** AKDG6935:36

**Aiemmat tutkimukset:** -



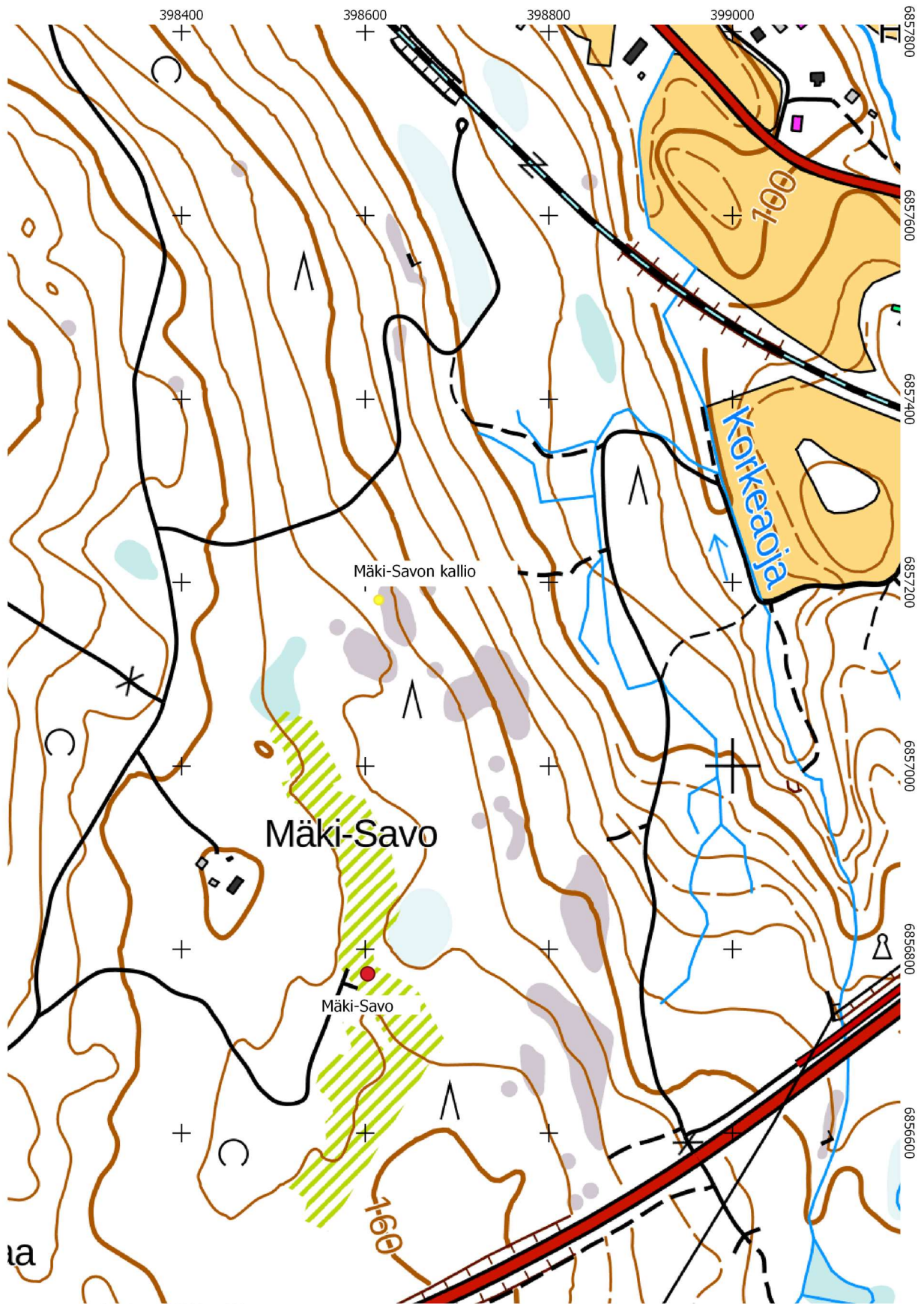
Ote vuoden 1966 peruskartasta 2144 06. Röykkiön sijainti merkitty sinisellä.



AKDG6935:36. Jämsä Mäki-Savola. Viljelyröykkiö. Kuvattu idästä. Kuvaaja Tuija Väisänen.



AKDG6935:37. Jämsä Mäki-Savola. Epäselvää kivikkoa pihapiirin takana. Kuvattu kaakosta. Kuvaaaja Tuija Väisänen.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:5000

## Mäki-Savon kallio

**Muinaisjäännöstyyppi:** työ- ja valmistuspaikat

**Alatyyppi:** louhokset

**Lukumäärä:** 1 **Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856773 I: 398603

**Koord. selite** Koordinaattipiste havaittujen kallionlouhosten keskikohdassa.

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Mäki-Savon tilan koillispuolella kalliopaljastuman alueella noin puolivälissä Mäki-Savon tilan ja radan välissä havaittiin kalliossa pitkiä suoria ja tasaisia porausjälkiä. Kalliota on useammassa kohdassa louhittu. Porausjäljet eivät näyttäneet erityisen vanhoilta, todennäköisesti kyse on 1900-luvun toiminnasta, aikaisintaan 1800-luvun loppupuolelta. Louhiminen saattaisi liittyä radan rakentamiseen, mutta varmuutta tästä ei ole.

**Digikuvat:** AKDG6935:81-83

**Aiemmat tutkimukset:** -

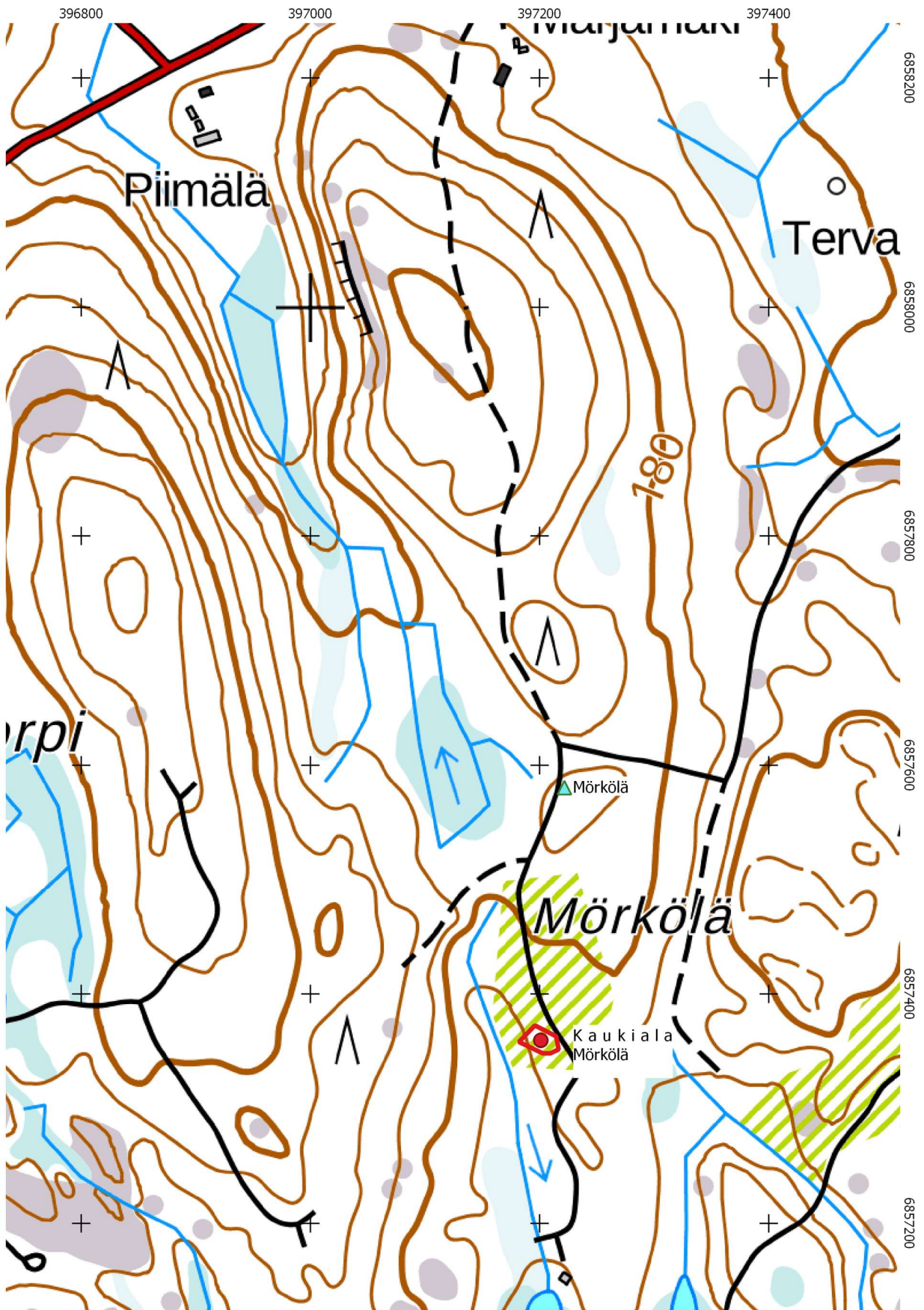


AKDG6935:81. Jämsä Mäki-Savon kallio. Kalliolouhos. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



AKDG6935:82. Jämsä Mäki-Savon kallio. Kalliolouhos. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

AKDG6935:83. Jämsä Virstavuori. Kalliolouhos. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:4000

## Mörkölä

**Muinaisjäännöstyyppi:** löytöpaikka

**Alatyyppi:** löytöpaikka

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Esihistoriallinen

**Laji:** Löytöpaikka

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856773 I: 397221, korkeus noin 187 m mpy

**Koord. selite** Koordinaattipiste kvartsi-iskoksen löytöpaikalla

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

### **Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Mörkölässä Marjamäestä Mörkölään vievän metsätien pinnasta havaittiin kvartsi-iskos ( KM43298) läheltä tien korkeinta kohtaa, noin 220 metriä Kaukiala Mörkölän kohteen keskipisteestä pohjoiseen. Maa-perä on mäellä hiekkaa ja alueelta on myös otettu hiekkaa. Lähes tien pinnassa havaittiin myös hiiltä ja sitä havaittiin tien penkassa laajemmallakin alueella. Todennäköisesti kyse on kulutuksesta tai metsäpalosta. Kohde on varsin korkealla kivikautista asunpaikkaa ajatellen, eikä mitään muita viitteitä asuinpaikasta saatu. Korkeutta lukuun ottamatta alueen maasto olisi kuitenkin kivikautiselle asuinpaikalle otollinen, joten varmuudella asuinpaikan mahdollisuutta ei voida sulkea pois.

**Digikuvat:** AKDG6935:51-53

**Aiemmat tutkimukset:** -

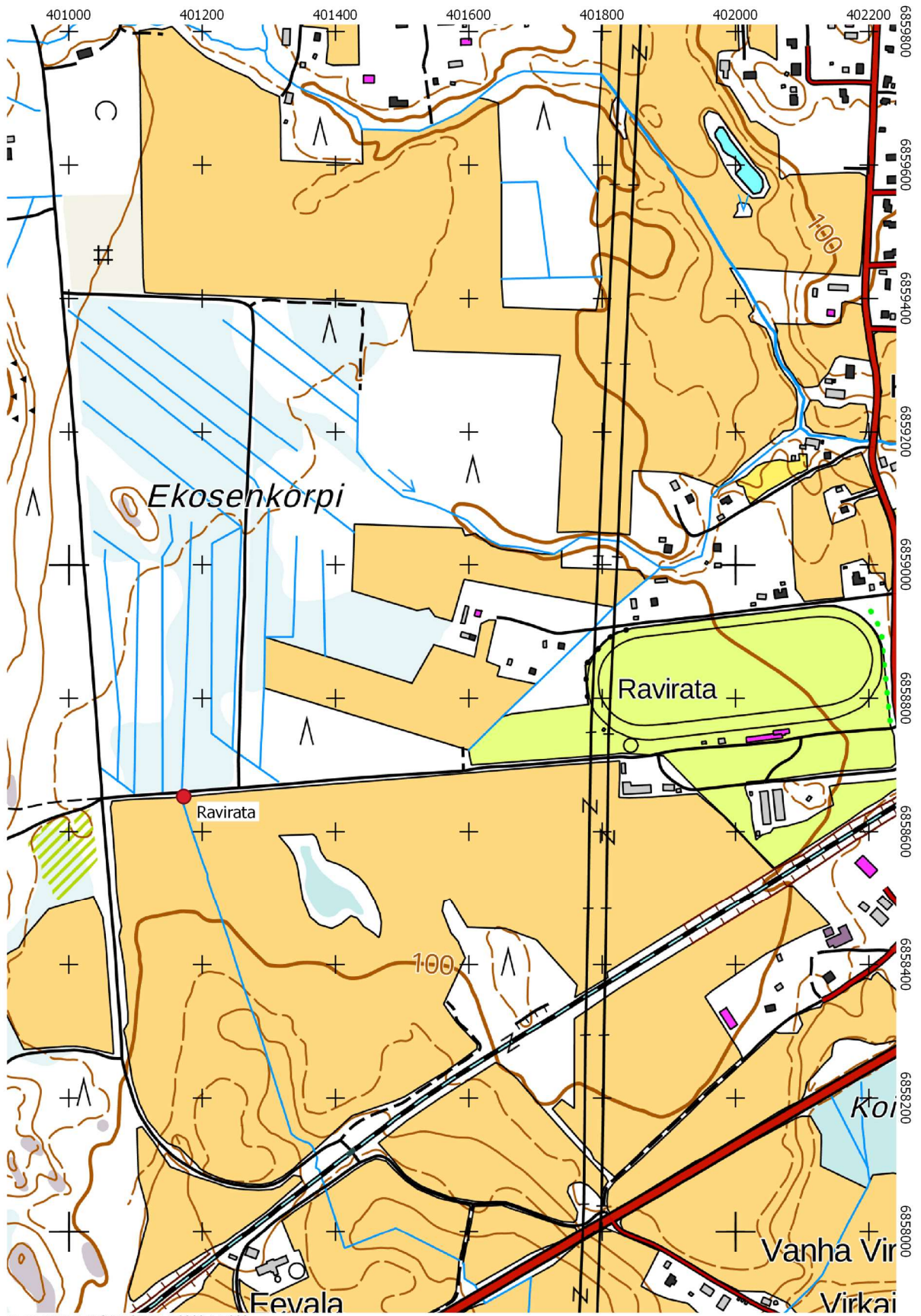


Vasen kuva: AKDG6935:51. Jämsä Mörkölä. Metsätien hiekassa näkyy hieman hiiltä. Kuvattu idästä. Kuvaaja Heli Lehto.

Oikea kuva: AKDG6935:52. Jämsä Mörkölä. Metsätie, jonka hiekassa näkyi pienellä alueella hiiltä. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Heli Lehto.



AKDG6935:53. Jämsä Mörkölä. Hiekanottoalue Mörkölässä. Kuvattu lounaasta. Kuvaaja Heli Lehto.



## Ravirata

**Muinaisjäännöstyyppi:** kivirakenteet

**Alatyyppi:** röykkiöt

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6858653 I: 401172

**Koord. selite** Koordinaattipiste röykkiön keskikohdassa, pistemäinen kohde

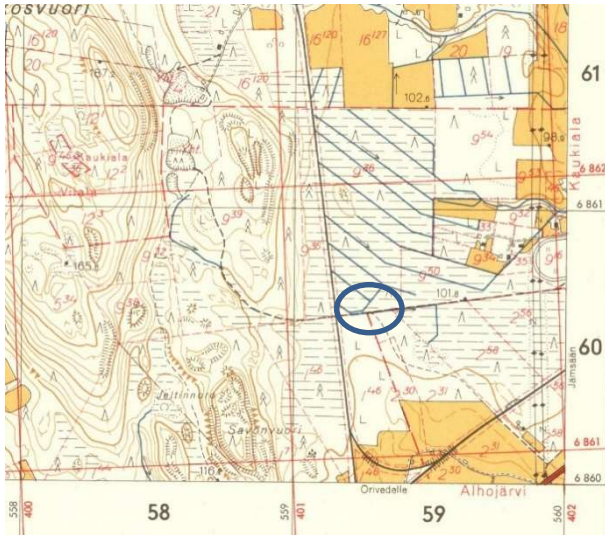
**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän raviradan länsipuolella ojen risteyskohdassa havaittiin kiviröykkiö, todennäköinen rajamerkki. Alle 1 m halkaisijaltaan oleva kiviröykkiö, jossa kiviä on tiiviisti noin kolmessa kerroksessa. Röykkiö on pensaiden ja heinikon keskellä ojan kupeessa. Kyse lienee Alhojärven ja Kaukialan kylien rajasta. Kyseinen raja on piirretty vuoden 1963 peruskarttaan 2233 04. Kohde on tutkimusalueen rajauksen ulkopuolella, mutta se on otettu mukaan raporttiin.

**Digikuvat:** AKDG6935:61-62

**Aiemmat tutkimukset:** -



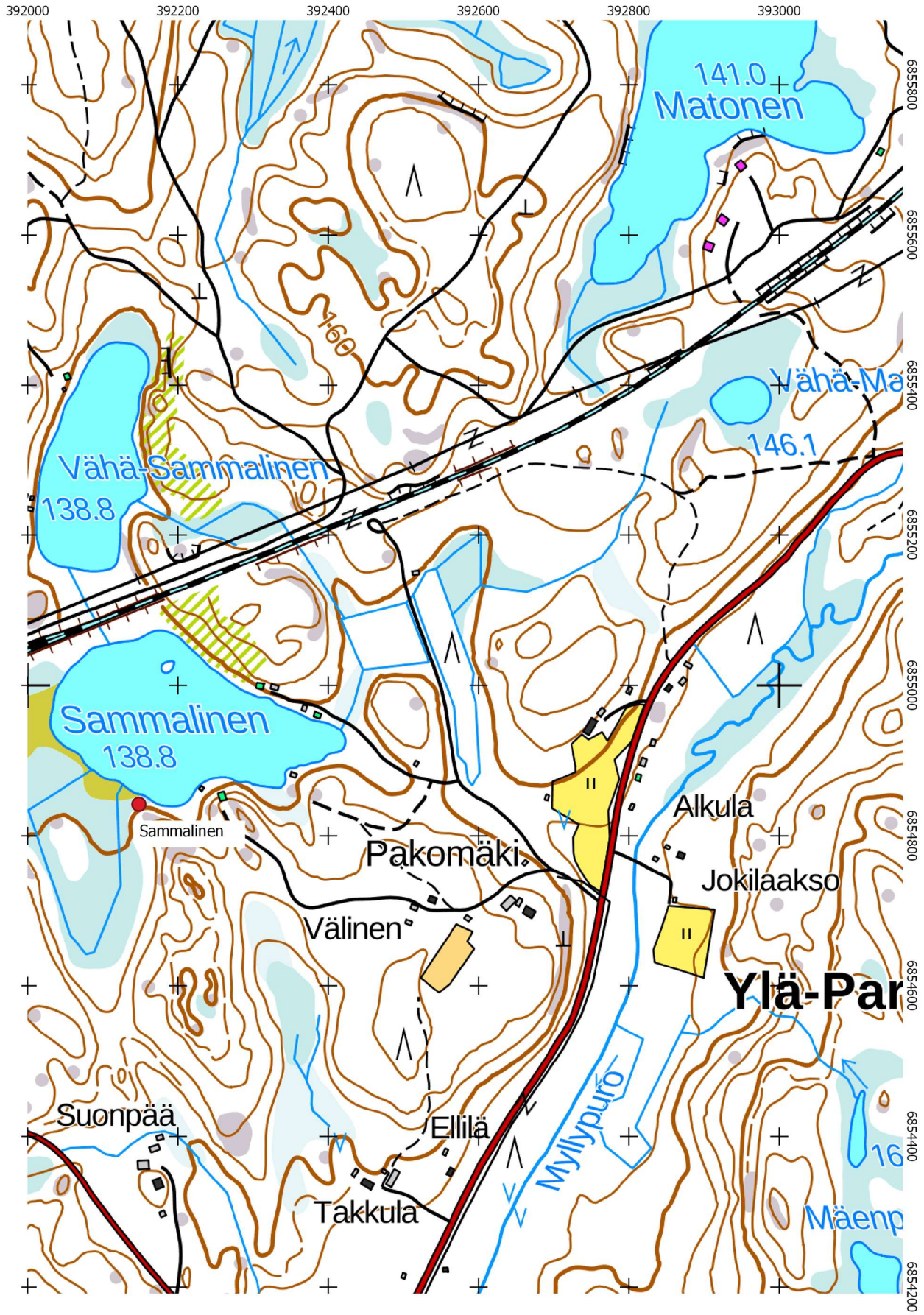
Ote vuoden 1963 peruskartasta 2233 04. rajamerkin sijainti merkitty sinisellä.



AKDG6935:61. Jämsä Ravirata. Kylän raja ojan kohdalla. Kuvattu idästä .Kuvaaja Heli Lehto.

AKDG6935:62. Jämsä Ravirata. Pienehkä kiviröykkiö ojan reunalla, mahdollisesti kylänrajan merkki. Kuvattu koillisesta. Kuvaaja Heli Lehto.





**Sammalinen**

**Muinaisjäännöstyyppi:** ei määritelty

**Alatyyppi:** vankileirit

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6854842 I: 392148

**Koord. selite** Koordinaattipiste osoittaa Sammalinen-järven rannalle. Vankileirin tarkempi sijainti on epäselvä.

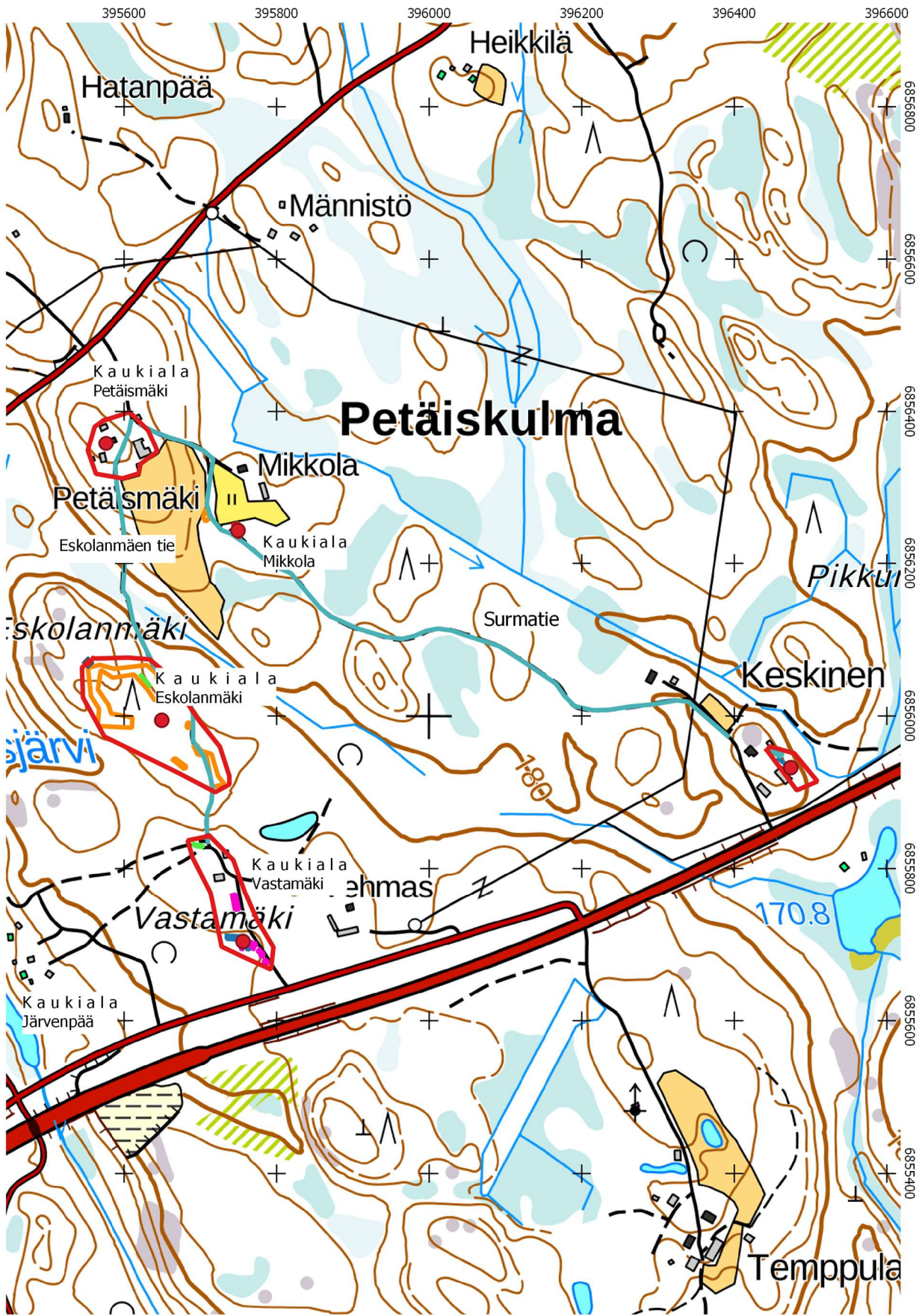
**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Sammalisen alueella on ilmeisesti sijainnut 1940-luvulla vankileiri, jonka neuvostoliittolaiset sotavangit ovat rakentaneet rautatietä. Paikallinen informantti mainitsi tällaisen olleen Pakomäessä. Kohdetta ei tarkastettu, sillä se jää inventointialueen ulkopuolelle. Inventoinnin jälkeen törmättiin osittain luettavissa olevaan lehtijuttuun (Jämsän seutu 11.10.2018, verkkojulkaisu), jossa mainittiin vankileirin sijaintipaikaksi Sammalinen järven viereinen suo. Alueella liikuttaessa ei vankileiristä havaittu merkkejä.

**Digikuvat:** -

**Aiemmat tutkimukset:** -



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:6000

## Surmatie

**Muinaisjäännöstyyppi:** tiet ja kulkuväylät **Alatyyppi:** kylätiet

**Lukumäärä:** 1 **Ajoitus:** Historiallinen

**Laji:** Muu kulttuuriperintökohde

**ETRS-TM35FIN:** P: 6856382 I: 395624 - P: 6855974 I: 396391

**Koord. selite** Tien alku- ja loppupiste Petäismäestä Keskiseen

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:** Uusi kohde, ei aiempaa kuvausta

**Inventointihavainnot 2021:**

Jämsän Petäiskulmassa Petäismäestä Keskiseen kulkeva kylätie, joka tunnetaan paikallisesti nimellä Surmatie. Tie on saanut nimensä vuonna 1918 tien varressa tapahtuneesta paikkakuntalaisen miehen ampumisesta (Gyllén 1995). Tie ei ole enää ajokelpoinen ja alkaa paikoin kadota.

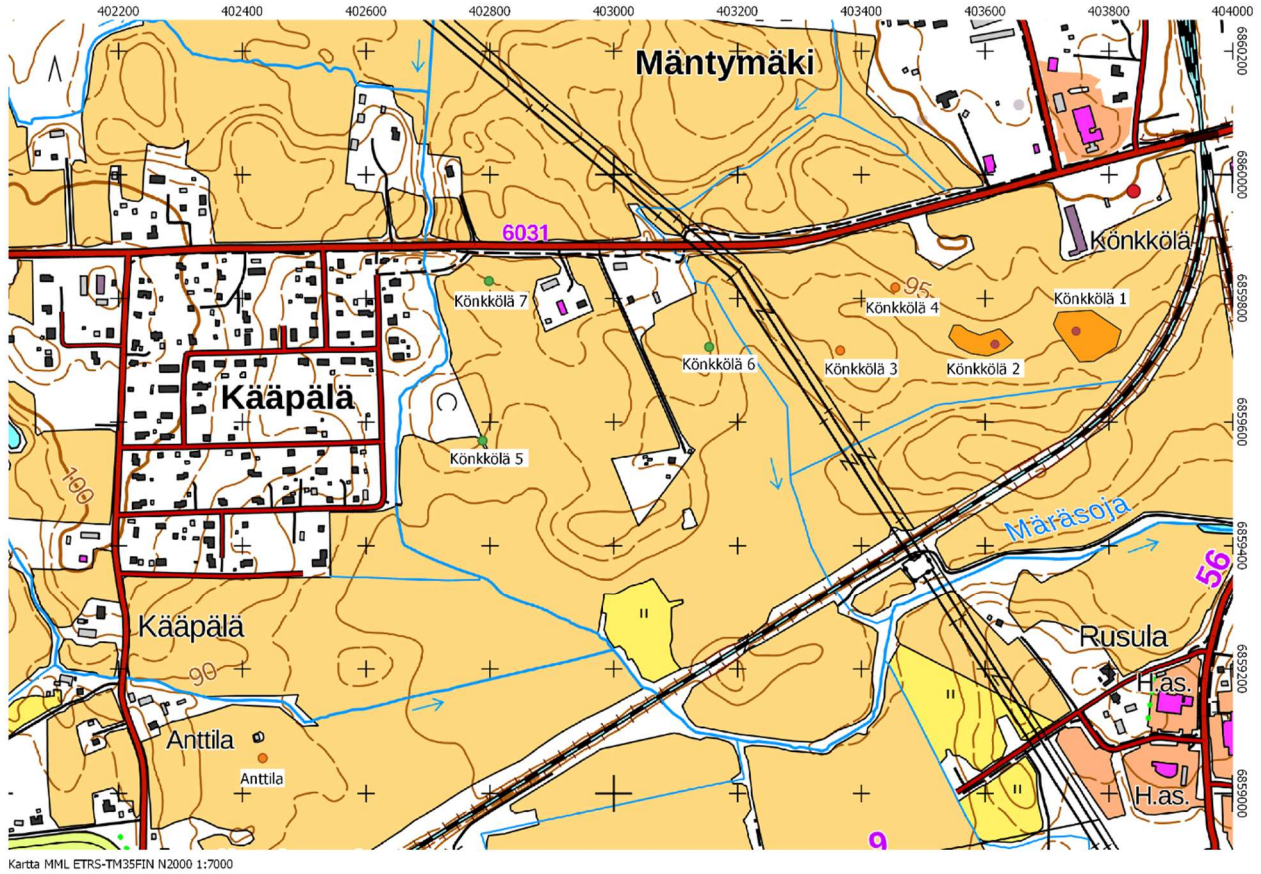
**Digikuvat:** AKDG6935:59-60

**Aiemmat tutkimukset:** -



Vasen kuva: AKDG6935:59. Jämsä Surmatie. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.  
Oikea kuva: AKDG6935:60. Jämsä Surmatie. Kuvattu pohjoisesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

## Tunnetut kohteet



### Anttila 1000004370

**Muinaisjännöstyyppi:** löytöpaikat **Alatyyppi:** irtolöytöpaikka

**Lukumäärä:** 1 **Ajoitus:** Rautakautinen

**Laji:** löytöpaikka

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859057 I: 402433

**Koord. selite** Koordinaattipiste muinaisjännösrekisterin mukaan

**Muinaisjännösrekisterin kuvaus:** Rautaisen M-tyyppin keihäänkärjen (KM 27739, diar. 1993) löytöpaikka. Paikka sijaitsee pellolla Kilpakorven raviradan koillispuolella.

Pelto on tarkastettu inventointien yhteydessä, mutta merkkejä kiinteästä muinaisjännöksestä ei ole havaittu. Maaperä paikalla on pääasiassa hietaa.

### **Inventointihavainnot 2021:**

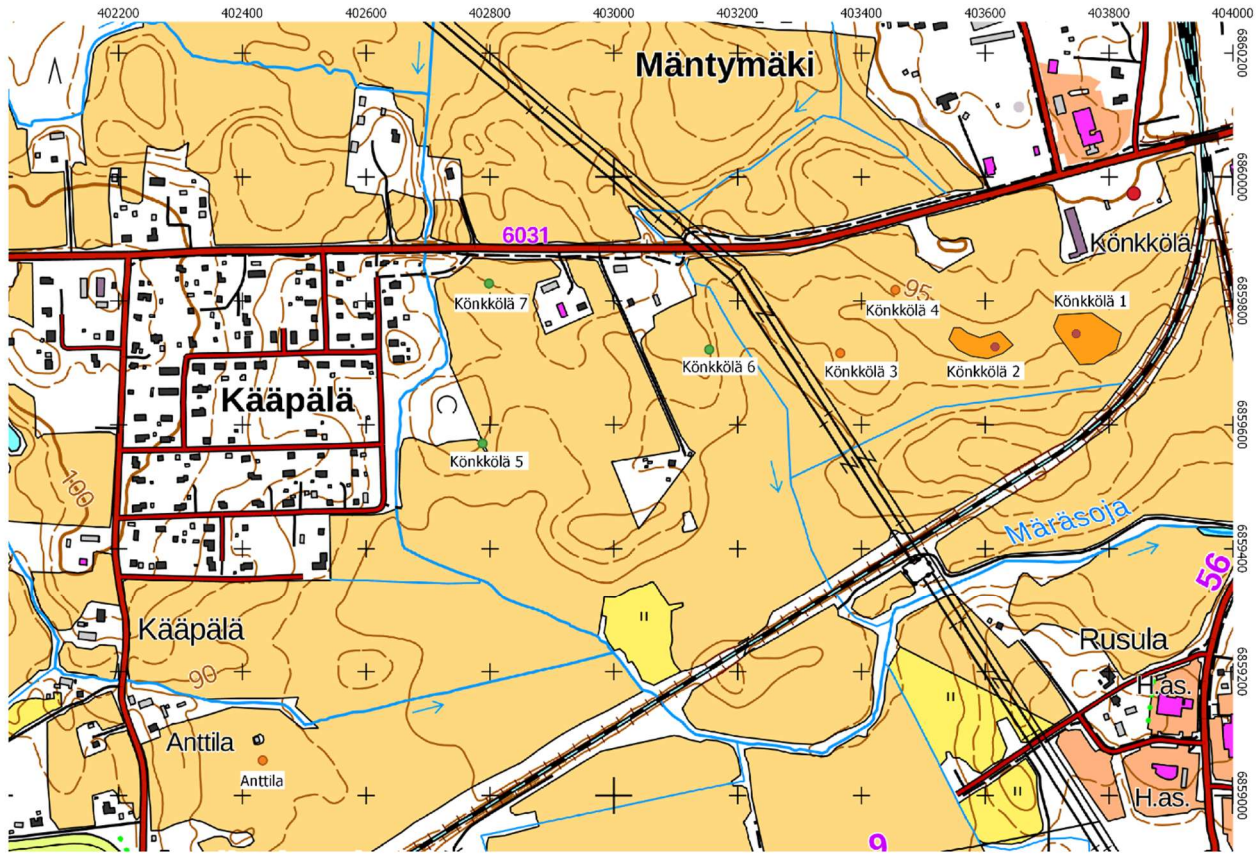
Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

**Digikuvat:** AKDG6935:1



**Aiemmat tutkimukset:** Kaarlo Katiskoski 1994 inventointi, Vesa Laulumaa 2015 inventointi

AKDG6935:1. Jämsä Anttila. Rautakautinen löytöpaikka. Kuvattu lounaasta, kohde ladon eteläpuolella. Kuvaaja Heli Lehto.



Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:7000

### **Könkkölä 1 1000034380**

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:**

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Kivikautinen

**Laji:** Kiinteä muinaisjäännös

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859747 I: 403747

**Koord. selite** Koordinaattipiste muinaisjäännösrekisterin mukaan

#### **Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

*Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 2,5 km etelään ja valtatie 9:n liikenneympyrästä 860 m pohjoiseen, rautatien kaarteeseen lounaispuolella olevalla etelään viettävällä peltorinteellä.*

*Paikalla on muinainen etelään kurottuva niemeke jonka alalla pellossa kvartseja. Suurin osa löydöistä niemekkeen kärkialueelta ja sen länsipuoliselta rinteeltä. Paikkaa tarkastettaessa pelto oli kynnettyä ja kostea ja havainnointiolosuhteet mitä parhaimmat. Paikka rajattu kvartsien levinnän mukaan. Maaperä paikalla hie-ta/hiesumoreeni.*

#### **Inventointihavainnot 2021:**

Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

Alueen arkistoselvityksissä havaittiin, että Könkkölän tilan alue osuu lähelle kuninkaankartastossa ja Borgströmin kartassa esitettyjä Seppolan kylään kuuluneita torpan paikkoja. Mahdollinen sijaintipaikka on merkitty pisteenä inventointiraportin aineistoon. Vuoden 1842 pitäjänkartassa 2233 07 paikalle ei ole merkitty asutusta. Alueella sijaitsevan kookkaan ulkorakennuksen paikka on tuhonnut mahdollisen varhaisemman asutuksen. Mikäli torpan paikat sijoittuvat alueen osalle, jolla on sijainnut asuinrakennus, saattaa rakentaminen ja maan muokkaus olla tuhonnut aiemmat mahdolliset kulttuurikerrokset. Kohdetta ei pystytty tarkastamaan, sillä koko piha-alue oli palojätteen peitossa päärakennuksen tuhouduttua edellisenä talvena tulipalossa, joten on myös mahdollista, että rakennusten välinen alue on säilynyt joiltain osin muokkaamattomana

ja alueella voisi olla löydettävissä torppiin liittyviä kulttuurikerroksia. Mikäli torpan paikat ovat sijainneet peltoalueella, ne lienevät tuhoutuneet maan muokkauksessa.

**Digikuvat:** AKDG6935:17, 21

**Aiemmat tutkimukset:** Timo Jussila 2009 inventointi



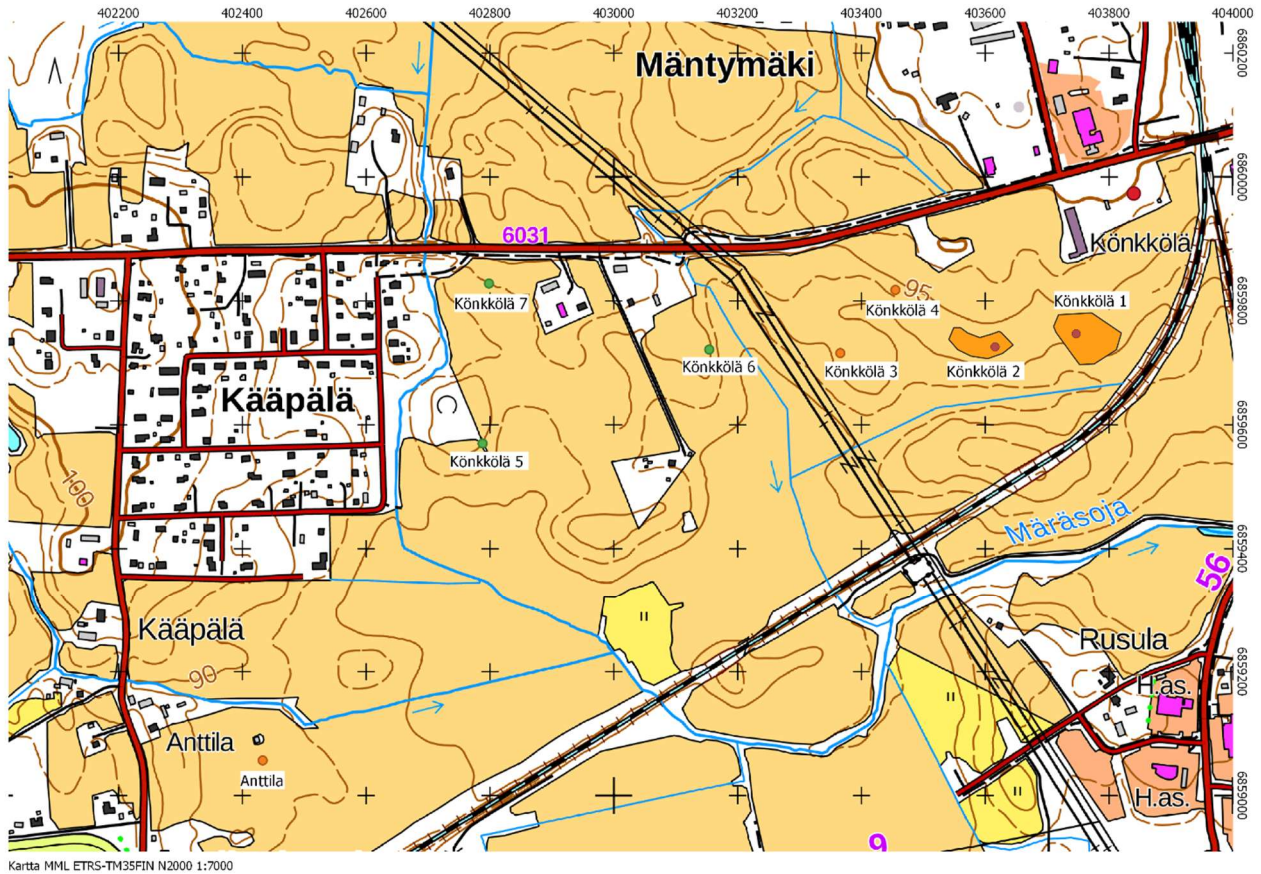
AKDG6935:17. Jämsä Könkkölä. Könkkölä 1 ja 2 pellolla. Kuvattu pohjoisesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



AKDG6935:21. Jämsä Könkkölä. Könkkölän pihaa. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



Vasemmalla Kuninkaankartta asemoituna peruskartan päälle. Aseointi on epätarkka. Yllä ote Borgströmin kartasta. Karttaan on merkitty sotilastorpat.



**Könkkölä 2 100034381**

**Muinaisjäännöstyyppi:** asuinpaikat

**Alatyyppi:**

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Kivikautinen

**Laji:** Kiinteä muinaisjäännös

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859726 I: 403616

**Koord. selite** Koordinaattipiste muinaisjäännösrekisterin mukaan

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 2,1 km lounaaseen ja valtatie 9:n liikenneympyrästä 850 m pohjoiseen, rautatieltä n. 200 m luoteeseen, etelään laskevassa peltorinteessä.

Paikalla peltorinteessä runsaasti kvartseja. Kaksi löytökeskittymää joiden välillä n. 25 m leveä vähälöytöinen alue. Paikka rajattu pellon pinnasta tehtyjen löytöhavaintojen perusteella.

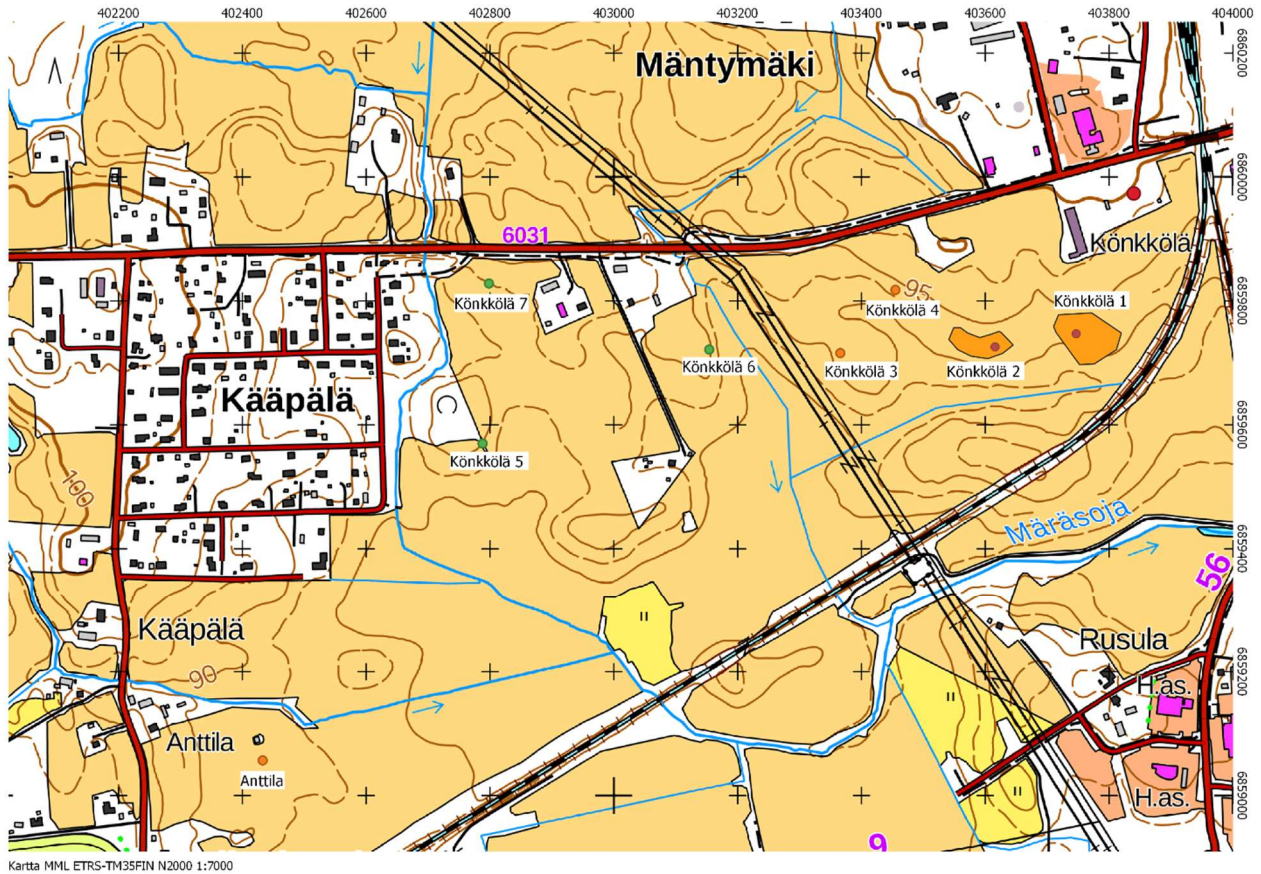
**Inventointihavainnot 2021:**

Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

**Digikuvat:** AKDG6935:17

**Aiemmat tutkimukset:** Timo Jussila 2009 inventointi





Kartta MML ETRS-TM35FIN N2000 1:7000

### **Könkkölä 3 100034382**

**Muinaisjäännöstyyppi:** löytöpaikat

**Alatyyppi:**

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** Kivikautinen

**Laji:** löytöpaikat

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859716 I: 403366

**Koord. selite** Koordinaattipiste muinaisjäännösrekisterin mukaan

#### **Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 2,1 km lounaaseen, rautatien luoteispuolella n. 300 m ja voimajohtolinjalta 70 m koilliseen, laakean peltokumpareen lakitasanteen keskellä.

Paikalla on laakea kumpare jonka laajalta lakitasanteelta, jokseenkin sen keskeltä löytyi yksi kvartsikaavin ja läheltä pari pientä ja hieman epämääräistä iskosta. Hyvistä havainnointiolosuhteista huolimatta ei kynnetystä pellostä muuta löydetty.

#### **Inventointihavainnot 2021:**

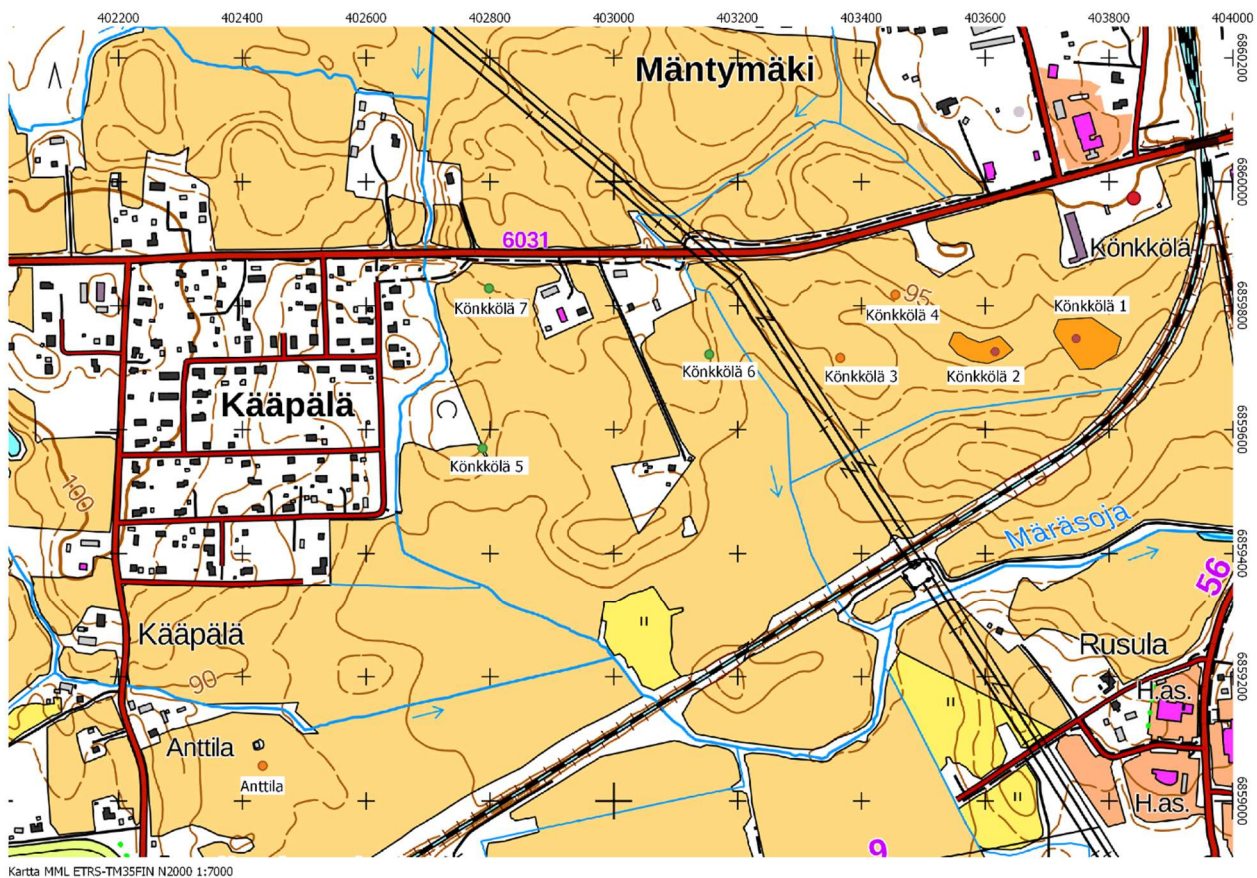
Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

**Digikuvat:** AKDG6935:18

**Aiemmat tutkimukset:** Timo Jussila 2009 inventointi



AKDG6935:18. Jämsä Könkkölä. Könkkölä 3 ja 4 pellolla. Kuvattu koillisesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.



### Könkkölä 4 100034383

**Muinaisjäännöstyyppi:** löytöpaikat

**Alatyyppi:**

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** ajoittamaton

**Laji:** löytöpaikat

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859818 I: 403455

**Koord. selite** Koordinaattipiste muinaisjäännösrekisterin mukaan

### **Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 2,0 km lounaaseen, rautatien luoteispuolella n. 360 m ja voimajohtolinjalta 200 m koilliseen, tieltä 6031 n. 100 m etelään, etelä-luoteeseen loivasti laskevassa peltorinteessä.

Hietamoreenisessa peltorinteestä löytyi kourumainen ja loivasti kaareva, ohuesta kuparipelistä tehty kapale - funktio epäselvä. Pelti vahvasti patinoitunut. Palan alkuperä ja ajoitus saattaa olla nuori ja liittyä läheisellä peltosaarekkeella olleeseen taloon. Mutta ei ole mahdollonta että se olisi esihistoriallinen. Läheltä

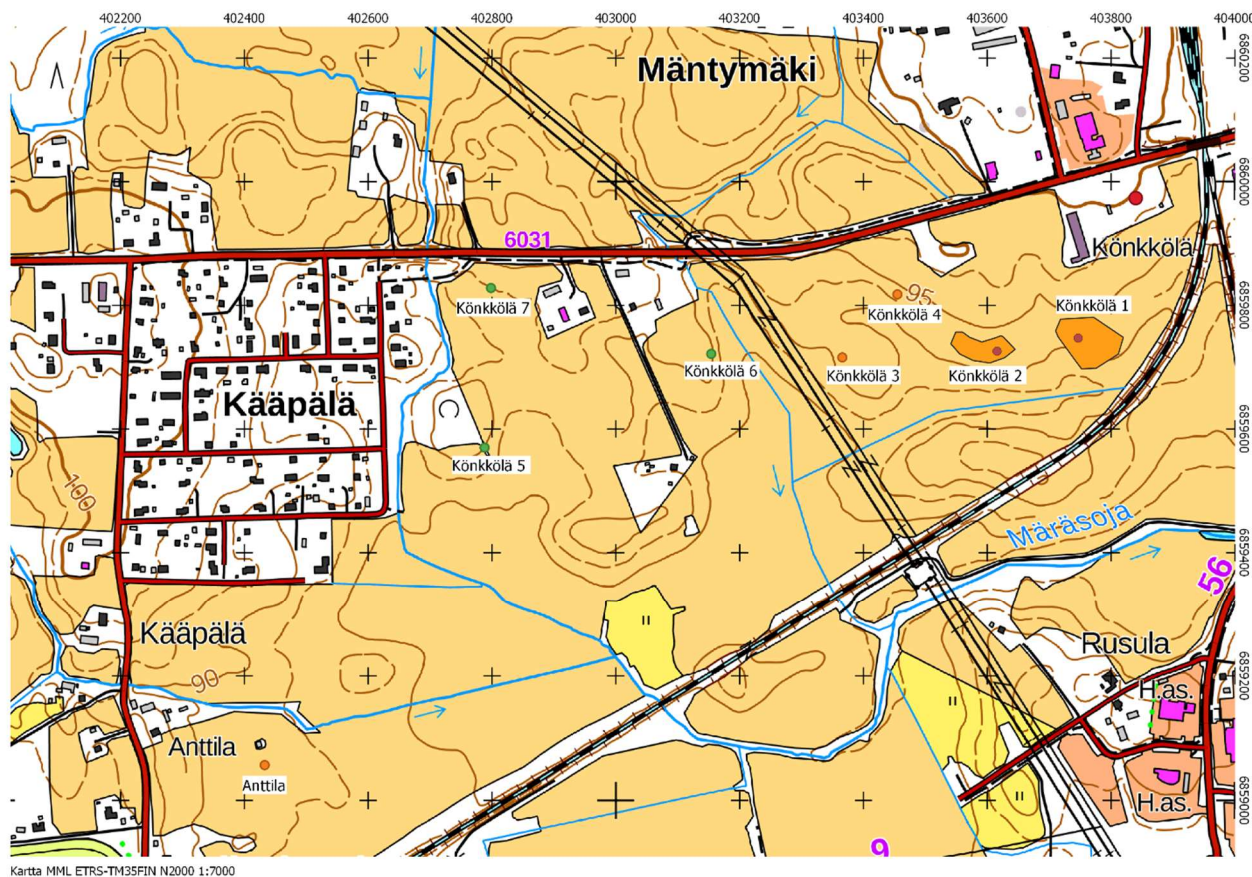
*kuparipellinkappaletta - siitä n. 10 m N, löytyi kvartsikaavin ja läheltä sitä piin kappale. Pii vaikuttaa historialliselta. Kvartsi saattaa olla tuluskvartsia mutta todennäköisemmin kivikautinen. Hyvistä havainnointiolosuhteista huolimatta ei paikalta ja lähistöltä löytynyt kynnöspellosta mitään muuta ankarasta etsinnästä huolimatta. 1752 kartalla alueella ei ole asutusta/taloja/peltoa.*

**Inventointihavainnot 2021:**

Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

**Digikuvat:** AKDG6935:18

**Aiemmat tutkimukset:** Timo Jussila 2009 inventointi



**Kōnkkölä 5**

**Muinaisjäännytyppi:** asuinpaikat

**Alatyypit:**

**Lukumäärä:** 1

**Ajotus:** kivikautinen

**Laji:** mahdollinen muinaisjäänös

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859570 I: 402788

**Koord. selite** Koordinaattipiste arvioitu peruskartalle raportista Jussila & Poutiainen 2009

**Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:**

Kohde ei ole Muinaisjäänösrekisterissä. Kuvaus on lyhennetty raportista Jussila & Poutiainen 2009.

*Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 2,6 km lounaaseen, Käpäälän pientaloalueen länsipuolella, rautatiestä 470 m luoteeseen etelään ja kaakkoon viettävässä pellossa.*

*Paikalla on kumpare jonka etelä ja itärinne on peltona. Kumpareen kaakkoisreunalta*

*löytyi loivahkosta peltorinteestä kaksi kvartsikaavinta noin 40 m etäisyydellä toisistaan. Näiden väliltä löytyi yksi kvartsi-iskos.*

**Inventointihavainnot 2021:**

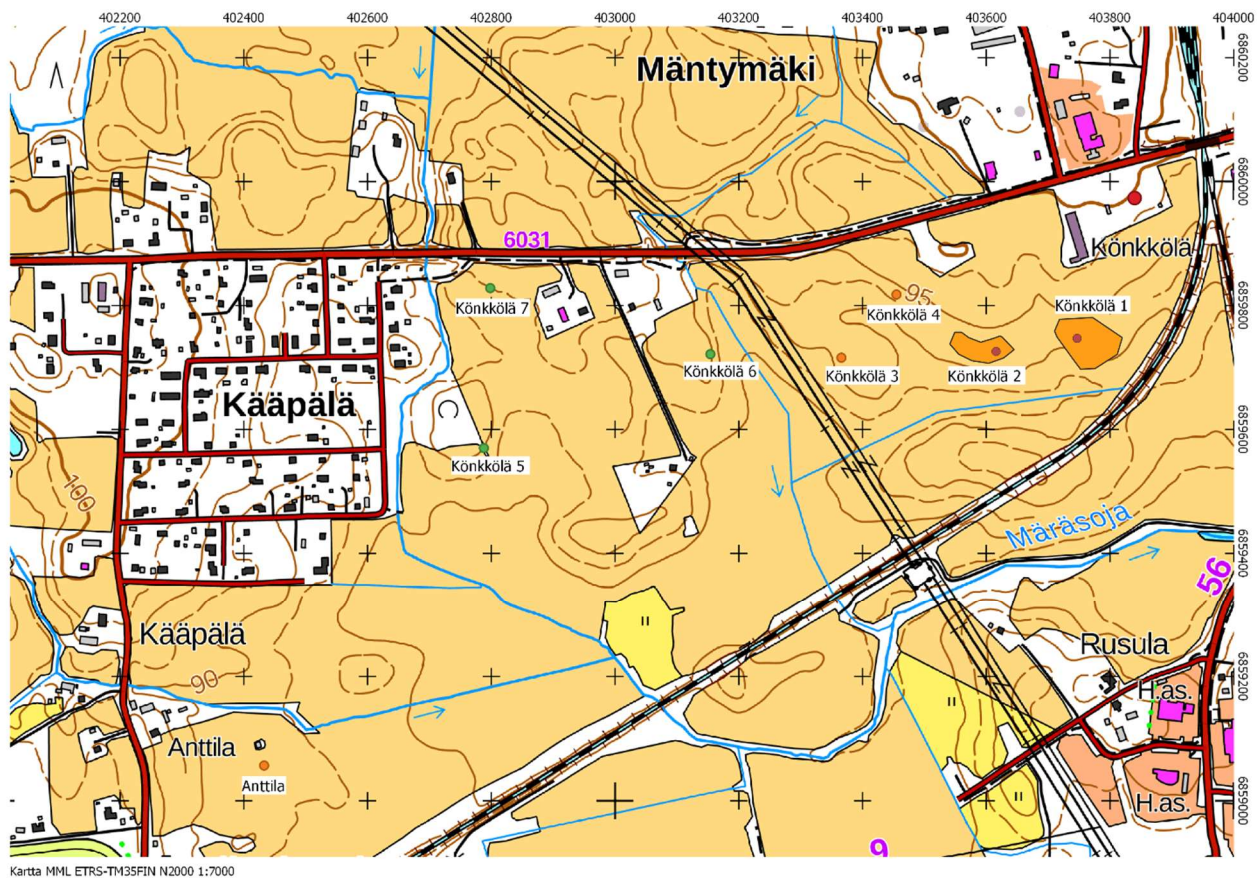
Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

**Digikuvat:** AKDG6935:20

**Aiemmat tutkimukset:** Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2009 inventointi



AKDG6935:20. Jämsä Könnkölä. Etualalla Könnkölä 7, Könnkölä 5 taaemman koivikon päädyssä pellolla. Kuvattu pohjoisesta. Kuvaaja Heli Lehto.



### Könnkölä 6

**Muinaisjäännytyppi:** asuinpaikat

**Alatyypit:**

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** kivikautinen

**Laji:** mahdollinen muinaisjäänös

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859722 I: 403154

**Koord. selite** Koordinaattipiste arvioitu peruskartalle raportista Jussila & Poutiainen 2009

**Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:**

Kohde ei ole Muinaisjäänösrekisterissä. Kuvaus on lyhennetty raportista Jussila & Poutiainen 2009.

Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 2,25 km lounaaseen, Könkkölän länsipuolella, voimajohtolinjan länsipuolella n. 100, rautatiestä 420 m pohjois-luoteeseen, etelään pistävän harjanteen kärkiosan laen itäreunalla, etelään ja itään viettävän rinteän äärellä.

Paikalla on selkeästi rajautuvalla alueella pellossa kvartseja. Kvartsit eivät ole täysin selviä iskoksia - joskin joukossa muutama sellainen. Lisäksi paikalta löytyi pii-iskos, harmaata piitä, joka vaikuttaa historialliselta, mutta ei esihistoriallisuuskään ole pois suljettua. Maaperä paikalla hiekkamoreeni.

#### **Inventointihavainnot 2021:**

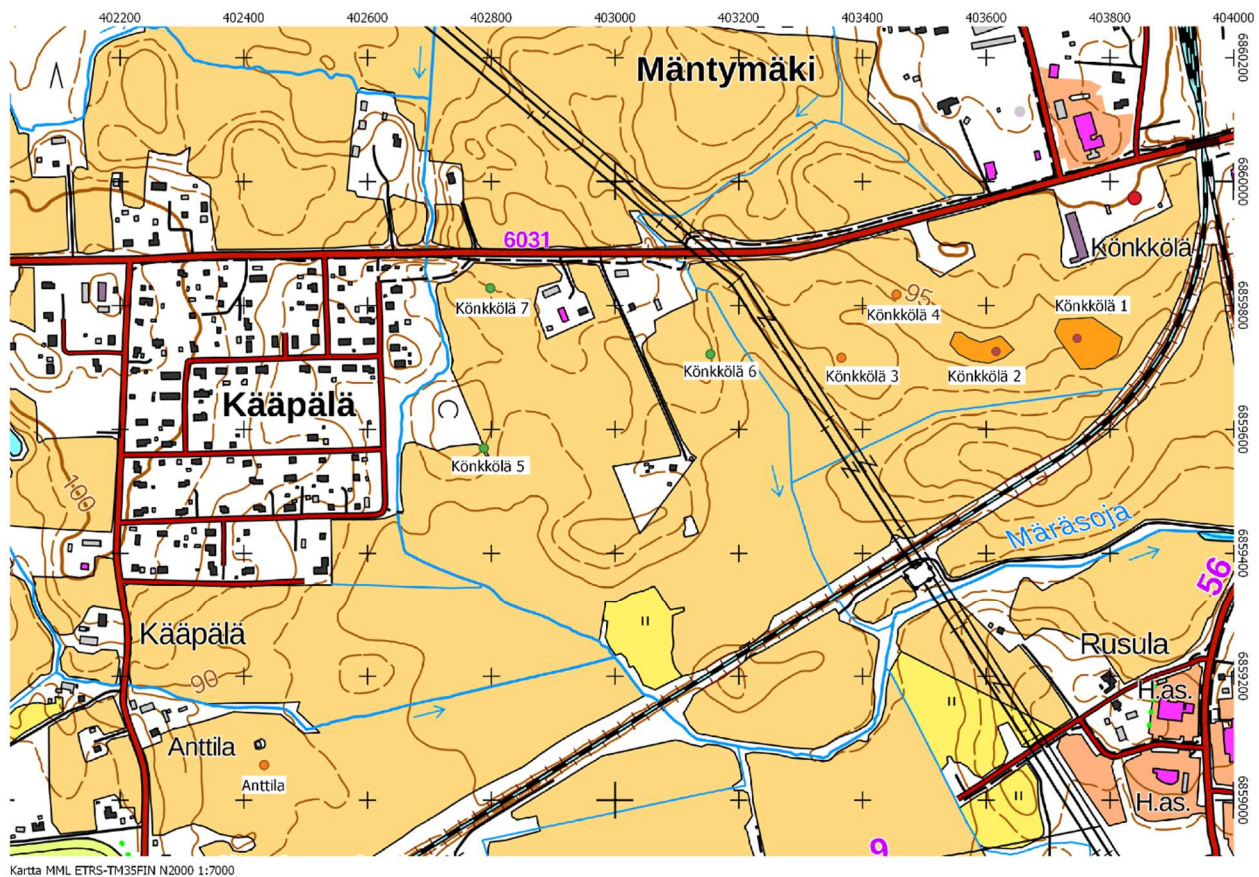
Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

**Digikuvat:** AKDG6935:19

**Aiemmat tutkimukset:** Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2009 inventointi



AKDG6935:19. Jämsä Könkkölä. Jämsä Könkkölä 6 pellolla. Kuvaattu koillisesta. Kuvaaja Heli Lehto.



#### **Könkkölä 7**

**Muinaisjäännöstyyppi:** löytöpaikat

**Lukumäärä:** 1

**Alatyyppi:**

**Ajotus:** kiviakautinen

**Laji:** löytöpaikat

**ETRS-TM35FIN:** P: 6859828 I: 402798

**Koord. selite** Koordinaattipiste arvioitu peruskartalle raportista Jussila & Poutiainen 2009

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Kohde ei ole Muinaisjäännösrekisterissä. Kuvaus on lyhennetty raportista Jussila & Poutiainen 2009.

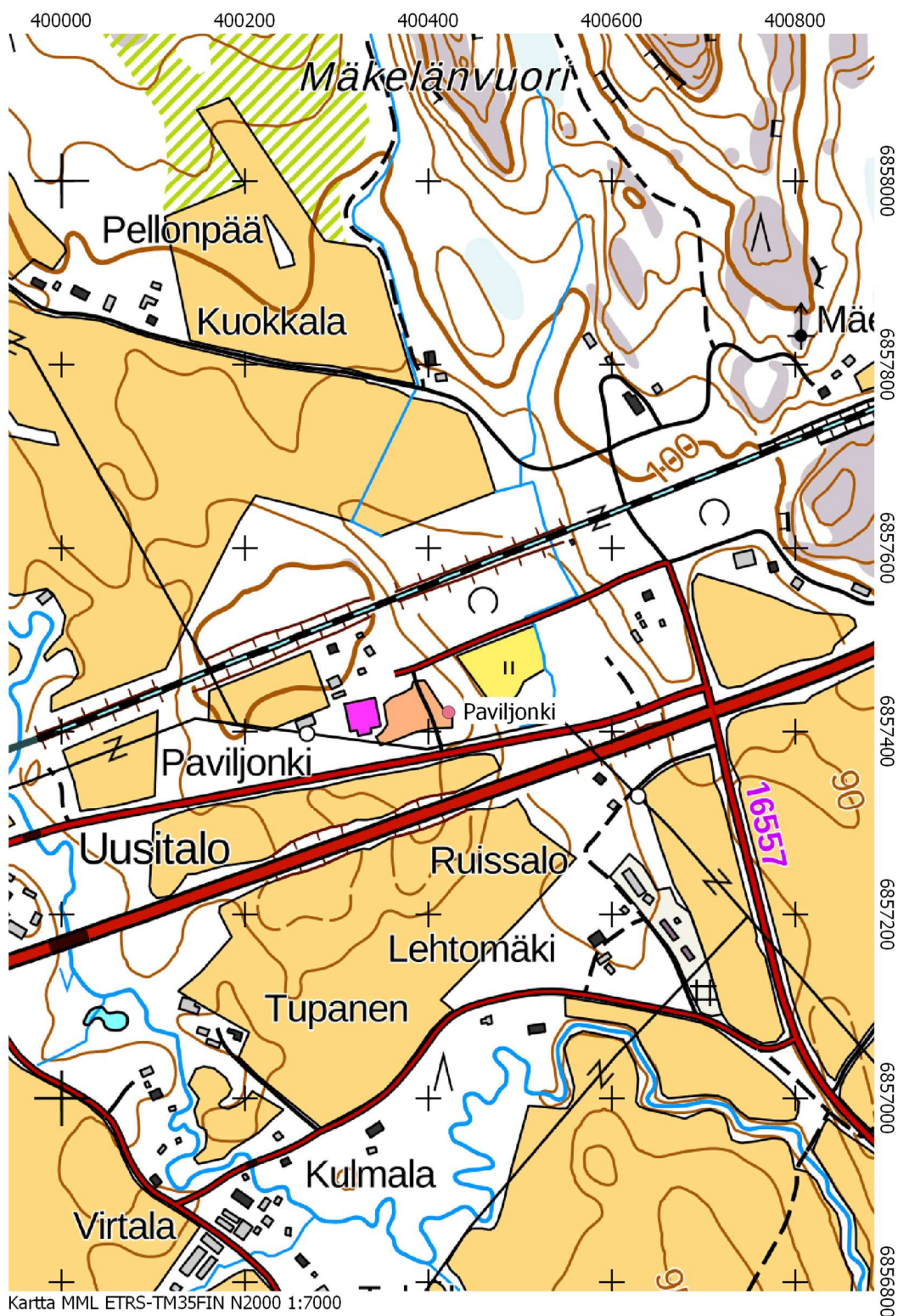
*Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 2,36 km lounaaseen, Kääpälän pientaloasutustaajaman itäpuolella, tien 6031 eteläpuolella n. 30-50 m, jyrkähkösti etelän laskevan peltorinteen loivemmassa yläosassa Peltorinteen yläosasta löytyi kolme kvartsi-iskosta 30-40 m etäisyydeltä toisistaan. Muokatusta pellostä ei löytynyt mitään muita merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta. Paikalla on saattanut sijaita kivikautinen asuinpaikka, mutta löytöjen hajanaisuuden, vähyyden ja hienoisen epämääräisyyden takia paikkaa ei näillä havainnoilla voisi pitää muinaisjäännöksenä.*

**Inventointihavainnot 2021:**

Kohde sijaitsi viljellyllä pellolla, joten inventoinnin yhteydessä kohdetta ei tarkastettu lähempää.

**Digikuvat:** AKDG6935:20

**Aiemmat tutkimukset:** Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2009 inventointi



**Paviljonki 1000038197**

**Muinaisjäännöstyyppi:** löytöpaikat

**Alatyyppi:**

**Lukumäärä:** 1

**Ajoitus:** rautakautinen

**Laji:** löytöpaikat

**ETRS-TM35FIN:** P: 6857421 I: 400422

**Koord. selite** Muinaisjäännösrekisterin koordinaatti

**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Metallinetsinnässä on löytynyt D-tyyppin pyöreä kupurasolki 5 cm syvyydestä.

***Inventointihavainnot 2021:***

Kohde sijaitsee Jämsän Paviljongin itäpuolella heinikkosella alueella, joka laskee loivasti itään. Alueella ei kairauksissa tai silmämääräisesti havaittu mitään muinaisjäänökseen viittaavaa, mutta tarkempi selvitys vaatisi kajoavia tutkimuksia. Maaperä oli varsin kovaa ja tiivistä. Alueella on tehty melko paljon maan muok-kausta, joten on myös mahdollista, ettei löytö ole ollut alkuperäisellä paikallaan.

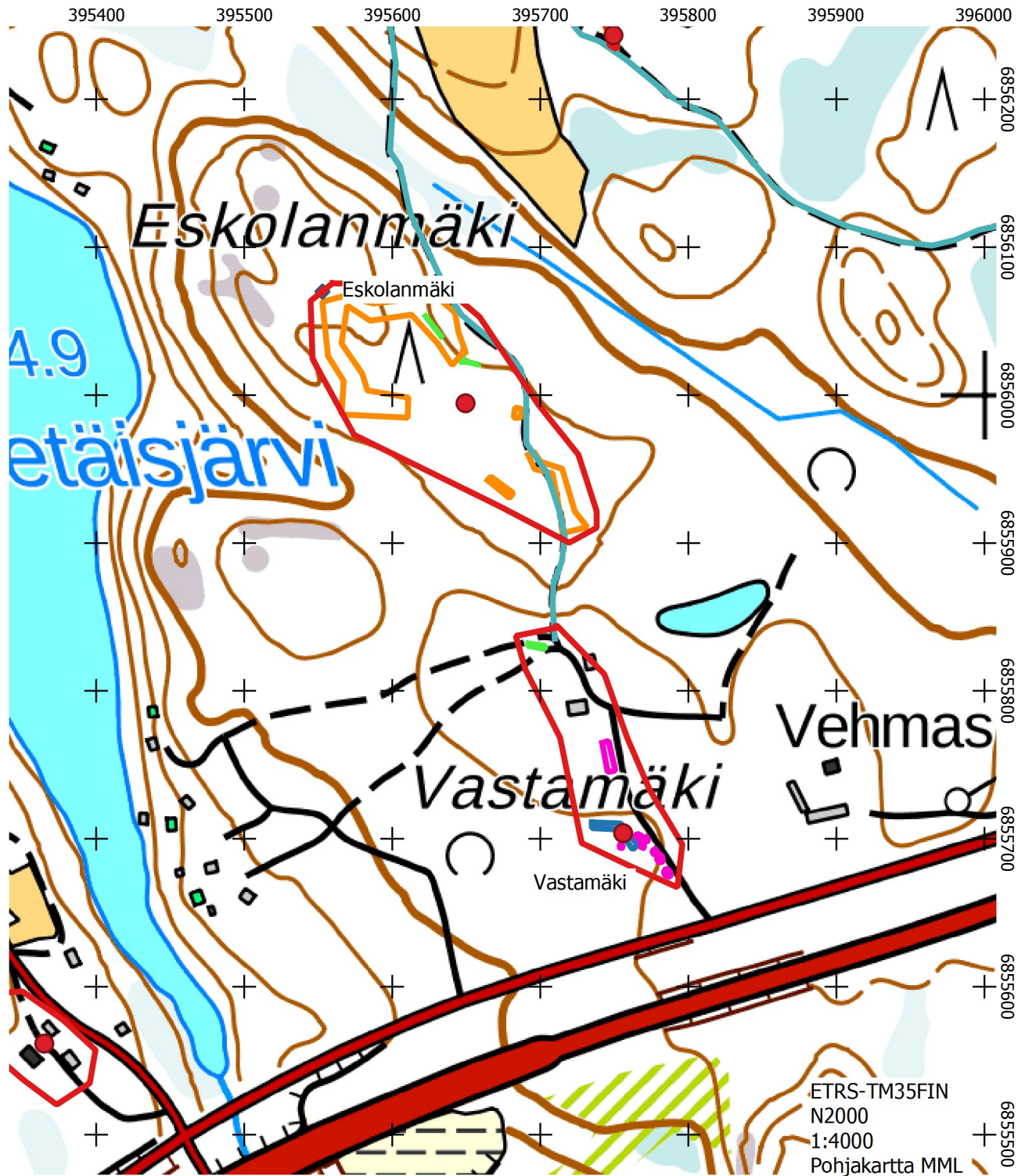
***Digikuvat:*** AKDG6935:54

***Aiemmat tutkimukset:*** -

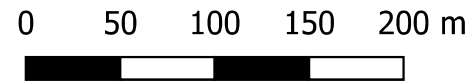


AKDG6935:54. Jämsä Paviljonki. Löytöpaikan aluetta. Kuvattu idästä. Kuvaaja Tuija Väisänen.





- ◆ Rajamerkki
- Peltoröykkiöt
- Kivirivi
- Kivikasat
- Kiviaita
- Ehdotettu rajaus



JÄMSÄ-LAHDENPERÄ INVENTOINTI	Kaukialan Vastamäen ja Eskolanmäen alueilla tehdyt havainnot	
Tuija Väisänen 2021	mk: 1:4000	
mitt. T. Väisänen ja H. Lehto digit. H. Lehto	Koord: ETRS-TM35FIN Korkeus: N2000	kartta 1
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT		